

שיחות קודש

שיעורים על ספה"ק 'שפת אמת'
שנמסר ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
במשך פרשת פנחס - תש"פ

נכתב מיד אחרי אמירתם - בלתי מוגה
יצא לאור ע"י הרב יצחק טווערסקי שליט"א

שיעור מיום ו' פרשת בלק

יא' תמוז

איתא בשפ"א (תרמ"ט) במדרש הצור תמים פעלו, שלא הניח פתחון פה לאומות העולם כו', העמיד להם נביאים. הקב"ה נתן גם להם נביאים כמו בלעם, ובסוף יצא מה שיצא מהם.

הענין הוא, לכאורה מה זו נבואה? אלא שזה התבטאות של הכלל, הנביא אין לו כוח רק מהכלל, אם הכלל נכנע אליו אזי יש לו כוח, וכמו אדם שמרכז את מוחו אז יש לו דיבורים, וברגע שהוא לא מרוכז אין לו את היכולת להוציא דיבור, דהיינו הדיבור הוא הפועל יוצא של המחשבה, וכמו שיש כלל ופרט כמו"כ המחשבה הוא הכוח של האדם והדיבור הוא הפועל יוצא שלו, הנביא הוא הכוח של כולם ואליו שומעים אבל הכוח שלו הוא לפי בני ישראל, דהיינו כלל ישראל יכולים לשמוע מהנביא רק עד כמה שהם מתכוונים לזה ככה הם יכולים לשמוע, וכמו כל דיבור שאדם מדבר יוצא רק לפי הכנה שאדם עשה לפני זה, כך הדיבור של הנביא.

כי הנבואה הוא להוציא הכוח אל הפועל בדיבור, כתוב ואקח את אביכם מעבר הנהר, הקב"ה נותן בכל דור צדיקים כמו משה ושמואל והם מדברים דיבורים שהדור צריך לשמוע, **השפ"א** אומר במקום אחר שאם אתם תיכנעו יהיה לי דיבורים שאתם צריכים לשמוע ואם אתם לא נכנעים אז אני לא מקבל דיבורים שאתם צריכים, כמו"כ הקב"ה בחר בנביאים טובים והכל היה תלוי בבני ישראל, כל זמן שנכנעו לנביאים היו דיבורים וברגע שלא נכנעו לא היה שום דיבור מהם. משה רבינו אמר לא איש דברים אנכי, היינו שבעצם אני לא יכול לדבר כי אני ערל שפתיים, יכול להיות שאני יודע כל התורה כולה אבל בשביל לפשט ולהמשיל אותו לדיבורים זה תלוי במקבלים עד כמה שמוכנים לקבל ולהקשיב, בסוף ארבעים שנה שבני ישראל הכינו את עצמם לקבל דיבורים ואז פתאום משה רבינו היה יכול לדבר.

וכמו"כ היה בנתינת התורה שבני ישראל הכינו את עצמם בשלושת ימי הגבלה ואז היה דיבורים, ככל שמוכנים יותר אז לקבל יותר. וכל העם רואים את הקולות אומר **הדגל מחנה אפרים** אלו שלא הכינו את עצמם שהם נקראים 'עם', ולהם לא היה דיבורים והם ראו בעת קבלת התורה אורות יפים דברים זוהרים שהיו מאוד יפה, וראו מצב הקב"ה מלאכים, אבל להגיע לפנימיות של קבלת התורה ע"ז צריכים כבר הכנה ובלי זה אין כלום.

שני אנשים יכולים לשמוע אותם דיבורים וכל אחד שומע משהו אחר, וזה תלוי בהכנה של כל אחד, וגם הנבואה תלוי בהכנת בני ישראל, בעת קבלת התורה היה אחדות גמורה ואז זכו כולם למצב של קבלת התורה. וזהו הענין של משיח אומר **המאור עינים** שזה מלשון שיח, לדבר ולשוחח עם הקב"ה, אבל זה תלוי כמה אחדות יהיה לפני זה, וכמה אחדות שיש כבר עכשיו, כן יכולין אנו כבר לזכות לבחינת משיח.

הענין הוא, כי הנבואה הוא להוציא הכוח אל הפועל בדיבור, כי הנביא הוא בכלל פיהן של ישראל, הדיבור הוא הפועל שיוצא מכוח שזה הנביא, והכוח של הנביא הוא בני ישראל, וכמו **בפרט כל איש**, שמדבר, על ידי הפה מוציא הכוח הפנימי שהוא עיקר האדם, כמה שאדם הוא יותר פנימי ויותר מרוכז ויותר מתכנן ככה יוצא דיבורים יותר יפים, והאדם נמדד לפי הדיבורים שלו, **הפרי הארץ** אומר שאדם הוא נפש חיה לרוח ממללא, ואפילו שגם הציפור מדבר, אבל אז זה נקרא צפצוף אבל אדם יכול על ידי הדיבור שלו להגיע עד הקב"ה, ומשום הכי אדם על ידי הדיבור שלו יכול להגיע להנהגה ולהשפעה לעומת זאת מי שלא חי עם הפנימיות שלו אז הוא יכול לדבר ואין לזה שום השפעה על אף אחד.

כי יש לדבר מאמונה ויש לחיות עם אמונה, אדם שמפנים כל דבר אז הוא חי אמונה, ואדם שלא מפנים אז הוא רק מדבר מאמונה אבל לא חי אותו, יכול להיות שהוא מדבר עוד יותר יפה מזה שחי אמונה, כי הוא אומר רק מה שהוא חי ומה שלא הוא לא מסוגל להגיד, משא"כ מי שלא חי אמונה הוא לפעמים יכול לדבר הרבה יותר יפה ועם ווערטלעך הרבה יותר מוצלחים ועוד לשווק אותם, היוצא מזה שדיבור של אדם הוא מלשון הנהגה כי הוא יכול על ידי שחי פנימיות להשפיע על השני, לעומת זאת אצל העוף זה נקרא צפצוף כי אין לזה שום כוח הנהגה והשפעה.

בשפ"א (שופטים תרל"ז) שבאמת כוח הנביא הוא מכללות שבישראל, והוא כוח הדיבור של כלל ישראל, כי כוחן של ישראל בפה, וכמו שהיו מוכנים בהר סיני גם בפרטות כל אחד מהם לנבואה, כמו כן ביקשו שיהיה כוח של הכלל אל הנביאים, נמצא שהנביא הוא כוח הדיבור של כללות ישראל. ועוד איתא שם (תרמ"ז) והנביא היה בכוח כללות בני ישראל, כמו שכתוב נביא מקרבך, רק שהנביא הוציא מכוח אל הפועל כוח הדיבור שבכללות בני ישראל.

ועוד איתא שם (תר"נ) **כי הנביא הוא להוציא מכוח אל הפועל כל עבודת הציבור, וכמו שכתוב נביא מקרבך, כמה שאתה מוכן להיכנע לנביא, וכמה שאתה מוכן לבטל את עצמך, וכמה שאתה מבקש יותר, יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק, וכמו שבאדם בפרט שלימות הדיבור תלוי בתיקון כל המעשים כך יוכל להוציא מפיו דברי אלקים חיים כל אחד לפי מה שהוא, אדם ניכר בכיסו בכוסו ובכעסו, אדם שמדבר סתם ניכר שחסר לו פנימיות, היינו אצל הציון של הרה"ק מראפשיץ זי"ע וכתוב על הציון, 'יחיד בחכמת אלקות', ומה הכוונה בזה, אלא כידוע שהוא דיבר הרבה, והיו אנשים שחשבו שמדבר דיבורים פשוטים מאוד, אבל למעשה היה הפוך שבכל הדיבורים שלו היה מונח חכמת אלקות.**

מסופר על הגיטע איד בנו של המאור ושמש, שאחרי הסתלקותו של אביו הק' היה מאוד שבור, והיה תחת ידיו כתביו של אביו והיה מעיין בזה הרבה וככה התחזק, אבל רצה בכל זאת שיהיה לו רבי מורה דרך. ויום אחד התגלה אליו בחלום אביו המאור ושמש ואמר לו שילך להרה"ק מראפשיץ זי"ע ושם ימצא מרגוע לנפשו, וכשהגיע לשם התאכזב מאוד כי ראה שהוא צועק על המבשלות שהיו שם והיו עסוק עם הגויים, ובטיש היה עושה כל הזמן ווערטלעך, ואבא שלו אף פעם לא עשה כאלו דברים ובשבת דיבר רק לשון הקודש.

כשהלך לישון אחרי הטיש התגלה אליו המאור ושמש ואמר לו קינד לעבען אני שלחתי לך לכאן אתה רוצה לראות מי זה הראפשיצער רב לך עכשיו לביתו ותסתכל איך שהוא יושן, והלך ואח"כ קיבל מרות, אבל לא אמר אף פעם מה ראה שם שהשתכנע להישאר שם.

היוצא לנו שצדיקים היו להם כוחות מיוחדים לקחת דיבור של חול ולהכניס שם חכמות אלקות. אבל אדם פשוט אפשר להכיר אותו לפי הדיבור שלו איך שהוא מדבר. משה רבינו היה כבד פה וכבד לשון, דהיינו היה לו כל הרעיונות במוח אבל היות שבני ישראל לא עשו הכנה הראויה לא היה יכול להוציא אותו מכוח אל הפועל.

כ"ק אממו"ר זצ"ל היה בוחן אותנו כמה דקות והיה חותם ואמר שאנחנו יודעים טוב את החומר. שאלנו אותו לאן הוא ממחר, ואמר שכתוב בגמרא בבא מציעא שאם מוצאים חתיכת בשר במקום רחוק לא צריכים לחשוש שזה מבית גוי, כי חתיכת דעכו"ם מידע ידעי, דהיינו גוי חותך את הבשר בכיוון אחד ויהודי חותך את הבשר בכיוון אחרת. והיה מוסיף ע"ז חתיכת דעכו"ם א גויאישע שניט דערקענט מען, דיבור של עכו"ם מכירים אם הוא יודע או לא, אבל ברגע שהתחלת להגיד עם כל העוצמה ועם כל הברען אז מידע ידעי שאתה יודע. דהיינו איך שאדם מדבר אפשר להכיר אם יש לו פנימיות או לא.

{נחזור לשפ"א שהתחלנו}. **לכן תלוי כוח הנביא בעבודת כלל בני ישראל**, כל הכוח שנביא יכול לדבר תלוי בעבודת בני ישראל, **כדכתיב נביא מקרבך כו' יקים לך**, לפי מקרבך ככה יהיה יקים לך, **ויותר ממה שבני ישראל צריכין אל הנביא, צריך הנביא להם**. כמו"כ אתם לא יכולין שום דבר בלי הנביא, כי אנחנו צריכים להיכנע לנביא, וכמו"כ הנביא אפילו שיש לו מה להגיד אבל אם הוא לא נכנע לבני ישראל הוא לא יכול להוציא מכוח אל הפועל דברי נבואתו, א"כ שתייהם גם הנביא וגם בני ישראל כל אחד תלו בשני.

אבל **ויותר ממה שבני ישראל צריכין אל הנביא, צריך הנביא להם**, כי נביא בלי שהוא מתחבר לבני ישראל הוא לא יקבל את הדיבור, אבל בני ישראל ברגע שהם מחוברים לעצמם מיד יקבלו את הדיבור של הנביא, כי יש דיבורים כלליים ויש דיבורים פרטיים, דיבור כללי שמיועד לבני ישראל אז אי אפשר לקבל אותו רק ע"י שאנחנו נכנעים לנביא ואז הוא יכול להביא לנו את הדיבור, אבל דיבורים פרטיים ברגע שמחובר לעצמו ולפנימי שלו וחי עם הקב"ה יכול לקבל את הדיבורים ששייכים אליו ממש, א"כ הנביא מדבר דיבורים כלליים א"כ הוא צריך אותנו הרבה יותר ממה שאנחנו צריכים אותו.

היום חל יומא דהלולא של הרה"ק העטרת צבי מזידיטשוב זי"ע, והיה לו איידעם שחלם בלילה שהולך להיות רבי, אמר לו גיסו שלא מספיק שאתה חלמת אלא צריכים שגם החסידים יהיה להם כזה חלם שאתה רבי שלהם. דהיינו לא מספיק שהנביא רוצה לדבר אלא צריכים שגם בני ישראל ירצו לשמוע ולקבל, ואם הם עדיין לא שומעים אז הנביא אין לו מה להגיד.

והוא כלל בני ישראל הם כלל הצריך לפרט, שהוא הנביא, דהיינו בלי שהם נותנים הכנעה לנביא הם לא יקבלו שום דיבור, **ופרט** שהוא הנביא **הצריך לכלל**. בלי שבני ישראל נותנים הכנעה לנביא הוא לא יקבל שום דיבור מהקב"ה. **ולכן הנביאים הם עדות על הכלל**. וברגע שהיה ויאמינו בדי ובמשה עבדו אז נפתח פיו על ידי קבלת בני ישראל. כי כפי קבלת ושמיעת בני ישראל למשה רבינו ע"ה, כך נפתח פיו ולשונו, ועל ידי שלא שמעו היה ערל שפתים. ברגע שבני ישראל לא רצו לשמוע את משה היה ערל שפתים, וברגע שכן רצו לשמוע מיד היה יכול לדבר.

ר' אשר היה אומר בהתחלה חלקתי ישועות אבל ראיתי שכולם לוקחים את הישועות והולכים הלאה ולא חיים בדרך הפסקתי עם ישועות. כי כל המטרה שלי היה כדי לחיות עם הדיבורים אח"כ, אבל בנתיים ראיתי שלוקחים את הישועות ולא חיים עם הדיבורים. א"כ כדי לקבל מהנביא צריכים לתת לו הכנעה ואז מקבלים דיבורים. א"כ ברגע שאני נותן להם את הדרך הם נכנעים לעצמם ואז יש להם דרך זה את הישועה הפרטית שלהם.

לכאורה שואל השפ"א הלא היה להם פתחון פה שלמה אין להם נביא, ואז נתתי להם הנביא בלעם, א"כ איפה זה נעלם להם אח"כ? אלא **והאומות אינם מוכנים אל הנבואה**, אלא כדי שהנביא יכול להוציא מכוח אל הפועל הדיבור שלו זה רק ע"י הכנעה של הכלל, אבל גוי אין לו את הכוח לתת ביטול לנביא, כי הם מקבלים לקחת ממתקים והרגשה טובה, וברגע שלא טוב הוא זורק אותו הלאה, ואיך נמדדים נביא, בשעת לחץ איפה שלא נעים לך, א"כ אמר הקב"ה אתם רוצים נביא אין בעיה אני יכול לתת לכם אבל היות שאתם לא יכולים להיכנע אז לא רק שזה לא יעזור לכם אלא שזה גם יהרוס לכם את הכל, כי אז יש יותר אורות מכלים ואז יש שבירת הכלים, וזה קרה לגויים שזה היה חכמה מרובה ממעשיו.

לכן נתן להם הקב"ה בלעם שהיה כלי להנבואה, ומה קרה? אלא **אך בעבור כי אינם מוכנים לזה, לא עלתה הנביאות בידו לטוב**. ואז לא רק שזה לא עזר להם אלא שזה עוד הרס אותם, למה כי לא נתנו ביטול לנביא כמו בני ישראל.

ממשיך השפ"א ואיפה נעלם הנבואה שלנו? אלא **וכמו כן נוכל לומר מה שניטל מאתנו הנבואה, הגם כי בעונותינו הוא**, ברגע שנתנו הכנעה לנביא היה נביאות, וברגע שהפסיקו לתת הכנעה לנביא מאז הפסיק הנביאות. התפארת שלמה אומר על הפסוק כי יהיה להם דבר בא אלי והודעת להם, ומסביר כשבני ישראל צריך לקבל דיבור אז הם באים לצדיק ואז והודעת להם אני יכול להגיד להם חוקי תורתי ומצותי, אבל זה רק כל זמן שהם נותנים הכנעה אז יש לי דיבור להגיד להם ואני מרוויח שגם אני שומע אותו, אבל הכל תלוי רק לפי הכנעה שיש להם למנהיג.

באתי לר' אשר כשנהייתי רבי ושאלתי אותו מה עכשיו, האם נגמר עם הכנעה ומעכשיו אני משה גרויס, ענה לי ר' אשר מעכשיו יהיה לך עבודה מה פתאום אתה רבי, למה מקשיבים לך, ולמה יושבים לידך כאלו אנשים חשובים, ותמשיך לחשוב ככה ואם תדבר תיידע שויפתח ד' את פי האתון, לא אתה מדבר בכלל, ואין לזה שום קשר לך אישית, ואם יש לך דיבורים זה לא קשור לך כלל, ואז מקבלים דיבורים, וברגע שאדם מתחיל לחשוב שאתה החכם ואתה יכול, שם נכנס הטיפשות ושם מתחילים לדבר שטיות ושם מאבדים הכל, הכוח הכי גדול הוא לומד לשונך לומר איני יודע, כמה שאדם מוכן להגיע ללא נודע שלו ולהיכנע שם ככה הוא מקבל רעיונות להגיד, והוא יכול לקבל אותו רק ע"י הלא נודע שלו, וברגע שאדם נותן הכנעה לצדיק אז מקבלים דיבורים מהצדיק.

אבל הוא גם כן עדות על בני ישראל, שלא יאמרו אומות העולם על ידי שקרבנו והעמיד לנו נביאים נמשכנו אחריו, בהתחלה הם טענו למה לבני ישראל יש נביאים ולהם לא, אז אמר הקב"ה אין בעיה אני יביא לכם נביא, ואז למה לקחו אותו מהם, כי הם לא נכנעו לנביא, א"כ היות שגם אנחנו לא נכנעים יותר לנביא א"כ למה עדיין יש לנו נביאים, ומשום הכי לקח הקב"ה גם מאתנו הנביאים, **לכן נלקח מאתנו הנבואה**.

ואף על פי כן בני ישראל מתחזקים באמונתו יתברך ועוסקין במצותיו, נכון שדיבורים כלליים אין לנו יותר אבל נביא מקרבך כל אחד במקום שלו על ידי שייכנע לעצמו יכול לקבל דיבורים פרטיים אשר שייכים לו אישית, וכל אחד יכול להוציא נבואות אצלו, **להודיע כי הפנימיות נמצא בבני ישראל, הגם שאין לנו נביאים להוציא הפעולה מן הכוח אל הפועל**. נכון שדיבורים כלליים אין לנו, אבל דיבורים פרטיים יש לנו כל אחד מעצמו.

כמו שכתוב אותותינו לא ראינו אין עוד נביא ולא אתנו יודע עד מה, כי הדעת גנוז בפומא כמו שאיתא בזה"ק, וכמו שבפרט כן הוא, על ידי הפה בתורה ותפילה זוכין לדעת, ככל שאדם נכנע לתורה ולתפילה ונכנס ללימוד וסוגר את הטלפון ואת המפריעים, ככה משיגים את הדעת, כמה שאדם מכין את עצמו לפני התפילה ככה הוא יכול להתפלל, **כמו כן כשהיו הנביאים היה מתגלה הדעת בכלל בני ישראל**. כמו אז על ידי הכנעה שנתנו לנביא קיבלו את הדיבור ממנו, כמו"כ היום אפשר לקבל אותו על ידי הכנעה לעצמו, אבל זה עבודה הרבה יותר קשה, כי בני ישראל השתמשו עם זה בהתחלה לגילוי עריות ושפיכות דמים, ואז הקב"ה לקח את זה מהם, אבל ברגע שאדם נותן את עבודה אז אדם מוצא אותו.

אבל מוסיף השפ"א שיש עולם הבא ועולם הזה, ימי חול ושבת קודש, עולם הבא מקבלים רק כפי הכנה בעולם הזה, כי עולם הזה דומה לפרוודור שנכנסים אח"כ לטרקלין, כמה שאדם מייגע את עצמו לראות את העולם הבא שיש בעולם הזה, ככה מקבלים למעלה את העולם הבא שהוא אין סוף, ואיך מקבלים אותו, אלא כמה שאדם נכנע לצדיק ולנביא ככה מקבלים מהם, אותו דבר כמה שנכנעים כאן בעולם הזה להקב"ה אז מקבלים עולם הבא ורואים את הקב"ה הרבה יותר.

טועמיה חיים זכו, אדם צריך להכין כלי כדי לקבל אח"כ, אבל כמה שאדם מכין את עצמו לפני זה בעולם הזה עם כל הקושי שיש בדבר, מבטן שאול שועתי אליך ויתרון האור מן החושך, האור שמקבלים מהחושך הוא הרבה יותר ממצב שלא היה לך חושך לפני זה, א"כ ברגע שאדם נמצא בחושך ונכנע שם אח"כ מקבלים בהירות בלראות את הקב"ה הרבה יותר, א"כ אדם צריך לא רק לחיות שם עולם הבא אלא אפילו כאן לחיות עולם הבא, ואז אח"כ יש לעולם הבא משמעות הרבה יותר חזקה, אבל אדם שלא חי כאן עולם הבא אז לא יקבל שם שום דבר.

טועמיה חיים זכו, הקב"ה נתן בששת ימי המעשה ששם צריכים ג"כ לגלות את הקב"ה, שבת הוא המעיין של הקב"ה, וכמה אדם זוכה מהמעין הזה, אלא כמה שאדם הכין את עצמו בששת ימי המעשה ככה מקבלים אח"כ בשבת, וכמו שכמה שאדם מכין את עצמו לקבל מנביא ככה מקבלים.

לכן גם כן ביום שבת קודש כתיב לדעת כי אני ד', כי כמו שהנביא הוא פיהן של ישראל, יש עולם שנה נפש, הנביא הוא הנפש, שנה זה שבת קודש, כמו כן יש בזמן השבת קודש שנקרא סהדותא ונפתח בו הפה ומתגלה הדעת. בשביל לקבל את השבת תלוי בהתנהגות שלך בערב שבת. מי שטרם בערב שבת מי שחיפש את השבת בששת ימי המעשה אז יאכל בשבת ככה זוכין לקבל אח"כ בשבת.

אבל אדם צריך לתת איתערותא דלתתא כדי לקבל אח"כ איתערותא דלעילא, וכבר אמרנו שרי אשר שזה כלום, והכוונה הוא כמה שאדם רואה שהוא לא יכול אז עדות ד' נאמנה מחכימת פתי, ככה שאדם שומע שהוא פתי ככה הקב"ה יגלה לו הרבה יותר, וככל שאדם חושב שיכול יותר אז צריכים לגלות לו פחות.

שיעור א'

יום א' יג' תמוז

איתא בשפ"א (תרמ"ג) בפרשת הקרבנות, עד שאתה מצוני על בני, צוה את בני עלי. וז"ל של רש"י: צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחוחי תשמרו להקריב לי במעודו. בהמשך השפ"א שואל מהו הכוונה 'תשמרו' ומה מונח בזה. מה אמור למעלה, יפקוד ד' וגו' איש על העדה, אשר יצא לפניהם ואשר יבוא לפניהם וגו', אמר לו הקב"ה, עד שאתה מצוני על בני, צוה את בני עלי, משל לבת מלך שהיתה נפטרת מן העולם, והיתה מפקדת לבעלה על בניה וכו', כדאיתא בספרי.

וז"ל הספרי כאן: וידבר ד' אל משה לאמר, צו את בני ישראל את קרבני לחמי, למה נאמר, לפי שהוא אומר אשר יצא לפניהם ואשר יבוא לפניהם, משל למה הדבר דומה, למלך שהיתה אשתו נפטרת מן העולם, היתה מפקדתו על בניה, אמרה לו בבקשה ממך היזהר לי בבניי, אמר לה עד שאת מפקדתי על בניי, פקדי בניי עלי שלא ימרדו בי ושלא ינהגו בי מנהג בזיון, כך אמר לו הקב"ה, עד שאתה מפקדני על בניי, פקוד בניי עלי שלא ינהגו בי מנהג בזיון, ושלא ימירו את כבודי באלקי הנכר, עד שאתה מפקדני על בניי, פקוד בניי עלי, לכך נאמר צו את בני ישראל.

לכאורה למה בפרשת הקרבנות אנו אומרים עד שאתה מצוני על בני צוה את בני עלי, ולמה כאן שונה משאר מקומות בתורה הקדושה, הלא משה רבינו תמיד דאג להקב"ה?

הענין הוא, כי מדריגת משה רבינו ע"ה היתה להמשיך השפעה משמים לארץ, כאשר הוריד התורה מן השמים, משה רבינו התפקיד שלו היה שושבינא דמלכא והיה מביא לכולם מהו רצון המלך, עד שמשה רבינו הגיע כל התורה היה בשמים, מה אנוש כי תזכרנו, ומהו עבודת הקרבנות, אלא הקב"ה אמר למשה רבינו שעוד לא הגעת למטרה של הבריאה, כי המטרה הוא לא לעשות מאין יש, אלא הפוך לעשות מיש אין, ברגע שאתה נותן את התורה לבני ישראל אתה לוקח דבר שהיה אין לפני זה ואתה נותן את זה להם ואתה עושה מזה יש כי הם משיגים משהו מהתורה, והעיקר הוא להחזיר היש לאין, ובחינת עבודת הקרבנות הם להעלות על ידי התעוררות שלמטה התחתונים להעליונים, וזה צוה את בני עלי. ר' אשר היה אומר עכשיו מה שיש לך תכיר שאין לך את זה, וזה קרבן כל פעם שאדם מכיר שמה שיש לו הוא לא שלו אלא שזה שייך להקב"ה, זהו קרבן, ור' אשר היה אומר אתה הקרבן ואתה המזבח ואתה הכהן, קרבן עולה נקרא שאף אחד לא נהנה מזה רק הקב"ה.

אותו דבר כל מעבר וכל כאב שיש לך ושאתה עובר ואתה לא יודע איזה תועלת יש לך מזה, זהו קרבן עולה שלא הבעלים ולא הכוהנים נהנים מזה רק הקב"ה בעצמו, א"כ הקב"ה אמר למשה נכון שאתה נתת את המצות לבני ישראל ואתה הורדת את זה מאין ליש ושיהיה להם השגה קצת, אבל המטרה הוא להחזיר היש לאין, וכמו שהזוהר הק' אומר שתרי"ג מצות הוא תרי"ג עיטין עצות להגיע להקב"ה, אומר הפרי הארץ בפרשת נח כשאתה נגש למצווה תכיר לפני זה את השפל שלך, ואז המצווה יכול לזכך אותך שתהיה אין ושתהיה אחד עם המצווה, כי אתה בעצמך לא יכול לעשות שום דבר רק הקב"ה.

ועל זה כתיב עולת תמיד העשויה בהר סיני, לכאורה מהו הלשון עולת, אלא הקב"ה הוריד את התורה מאין ליש עכשיו עבודת האדם הוא להעלות את התורה בחזרה מיש לאין, ר' אשר היה אומר כשמתגלה אצלך מידה רעה אז אל תמשוך אותו כלפי מטה, כי הקב"ה כבר הוריד אותו כלפי מטה כדי שאתה תמשוך אותו בחזרה כלפי מעלה, וברגע שאדם מושך אותו עוד

יותר למטה זהו גלות השכינה, וזהו עולת תמיד העשויה הקב"ה הוריד אותו מעולם אצילות לעולם עשייה, עכשיו עבודת האדם הוא עולת תמיד להחזיר היש לאין.

וזהו נעשה ונשמע, בהתחלה זהו נעשה שזה גשמיות אבל העיקר הוא להגיע לנשמע שזה רוחניות, הבעש"ט הק' אמר אחרי שהשגתי את כל השגותי אני טיפש ומאמין, אחרי שאדם משיג הכל צריך לדעת שתכלית הידיעה לדעת שאינו יודע, **דכתיב נעשה ונשמע, נשמע הוא הקבלה מעליונים לתחתונים, ונעשה הוא שבני ישראל קיבלו על עצמן להעלות כל העשייה והטבע לשורשו.** עבודת האדם הוא להחזיר כל דבר למעלה. ר' אשר קרא לזה איתערותא דלתתא, וזה נקרא ברגע שאדם חי עם הקב"ה ממילא נפרד ממך החיצוניות, ושם יתפרדו כל פועלי און, ואז האש עולה למעלה, אבל אנחנו צריכים לפני זה לפרק את היש, כי כל החיות שלו הוא מאין, וברגע שאדם חי עם הקב"ה אז הופכים גם את היש לאין, וזה תענוג של הקב"ה מבריאת העולם, מבטן שאול שועתי אליך גם שם ידך תנחני.

איתא **ביושר דברי אמת** וזה שאמרו גדולים מעשה צדיקים יותר ממעשה שמים וארץ, ואמר האלקי רבי דוב בער ז"ל, מפני שבריאת שמים וארץ היתה השתלשלות יש מאין, ירידה מעליון לתחתון, וצדיקים במעשיהם שמפשיטים את עצמן מגשמיות וחושבים בהשי"ת תמיד, ורואים ומבינים ומדמים באמת שהוא כאילו היה אין כקודם הבריאה, נמצא מחזירים מיש לאין, וזה יותר פלא להעלות מתחתון לעליון.

ומביא ראיה שכתוב בגמרא על רבי חנינא בן דוסא שלא היה לו מה לאכול, וביקש מהקב"ה לאכול, ואז הורידו לו רגל של זהב ומוזה היה לו אוכל, אח"כ ראה שהצדיקים למעלה יושבים על שולחן עם שלושה רגלים וחסר רגל אחד, אח"כ ביקש מהקב"ה שייקח בחזרה את הרגל שיהיה להם איפה לאכול למעלה בעולם העליון. אומרת הגמרא שהנס האחרון הוא יותר גדול מנס הראשון, כי משמים מיהב יהבי משקלי לא שקלי. משמים מיהב יהבי זה נקרא בריאת שמים וארץ שנהיה מאין יש, משקלי לא שקלי זהו עבודת הצדיקים שעושים מיש אין, וזה פלא יותר גדול מבריאת העולם.

להעלות כל העשייה והטבע לשורשו. נכון שאצלך זה מגיע במידות, והמושכל הראשון שלך הוא להיכנס למידות, אבל בשביל להעלות את זה הקב"ה חייב להביא לי את השפל שלי להראות לי שאני לא יכול להתעסק בזה, ואז אני שומע את הסיבות שהקב"ה עושה את זה, ואז אני מעלה אתו בחזרה.

בשפ"א (תרמ"ד) כתוב : **דבזמן המקדש היו מעלין בני ישראל העולמות בפועל ממש, כאשר נמצא עתה רק בפנימיות.** כל פעם שאדם הולך להתפלל בוקר צהריים וערב מעלה את הבחינה של שנה, אח"כ אם זה בבית המדרש מעלה בחינת עולם, ואח"כ בחינת נפש כל אחד עם הגוף שלו, כשאדם משתחוה הוא מעלה את הח"י חוליות שבשדרה להקב"ה, על ידי שהוא מכיר שזה הקב"ה בזה הוא מפרק את החיצוניות וחי עם הפנימיות.

{נחזור לשפ"א שהתחלנו}. **כאשר חכמים הגידו כי השי"ת ברא יש מאין, והצדיקים צריכין לעשות אין מיש. הבעל התניא** אומר כשאדם מתחיל להתפלל חושב שהקב"ה הוא האין והוא היש, אחרי התפילה מגיע להכרה שהקב"ה הוא היש הכי גדול והוא המציאות ואדם הוא האין שהוא כלום.

וזה הכוח ניתן לבני ישראל בהר סיני להעלות כל הטבע לשורשו. הקב"ה נתן לך את התורה לא בשביל הידע, אלא בשביל להגיע להקב"ה והאין סוף. אמרנו שאדם הוא חלק אלקי ממעל, לדוגמא אם יש לפני קוגעל ואני נותן לך רק חתיכה הוא כמו שאר החתיכות שיש עדיין בצלחת, אותו דבר כשהקב"ה נתן לנו חלק אלקי ממעל אנחנו אותו עצמיות כמו הקב"ה כביכול, עוז וחדווה במקומו וברגע שאדם חי עם הקב"ה יש לו שם שמחה ושלוש, כי זה חלק

אחד גדול, רק הקב"ה הוא כללי וכל אחד הוא חלק נפרד מהכללי, אבל וחי עולם נטע בתוכינו הקב"ה גם נתן לך כוח על ידי התורה שאתה יכול להפוך בחזרה מיש לאין, רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, התורה עושה לאדם זיכוך שיוכל להפוך מיש לאין, א"כ יש כאלו שלוקחים את התורה ליידע ולמחלוקת, אבל הקב"ה אומר שהעיקר הוא להגיע להקב"ה, וכמו שהנועם אלימלך אומר שהעיקר מכל התורה כולה הוא וידבר ד' אלקים את כל הדברים האלה לאמר שאנכי ד' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, שהעיקר הוא להפוך בחזרה מיש לאין, וזה הכוח קיבלו בני ישראל בהר סיני.

וזהו עבודת הקרבנות תמידין ומוספין, שהוא לקשר כל סדר הזמנים בשורשם, להחזיר כל דבר לשורשו, וזה נקרא להפוך היש לאין. ועתה תפילות במקום תמידין. היום על ידי התפילות אנחנו מחזירים כל דבר להקב"ה. שורש התפילה הוא לבטל שינוי הזמנים אל השורש, והבית המדרש הוא המקום, והאדם הוא הנפש, והכל להחזיר לשורשם שזהו בחינת אין.

עד עכשיו דברנו מה שצריכים לעשות, אבל למעשה תכלית איך הופכים באמת היש לאין? ע"ז אומר לך התורה 'תשמרו', לכאורה מה מונח בזה? אלא שזה מלשון ואביו שמר את הדבר, המהר"ל אומר שכל הדבר שאפשר להפוך גשמי לרוחני, זה מפליא לעשות שזה דבר פלא ביותר, ואיך מגיעים לזה, אלא על ידי התבוננות והשתוקקות מגיעים לזה, צריכים להתנגע לזה בחינת צפית לישועה, עדות ד' נאמנה מחכימת פתי מתי אפשר לעשות עדות ד' שזה להפוך את היש לאין, רק כשאתה יודע שאתה פתי והקב"ה צריך לעשות לך את זה, אז הקב"ה יעשה לך את זה, אבל מאתנו דורשים השתוקקות ולפני זה לא מתחיל שום דבר.

וכתיב תשמרו להקריב, כי בודאי עבודה זו אינה בכוח אנושי, גם להפוך יש לאין אין לך את הכוח לזה, אלא רק כפי רוב התשוקה שמצפין בני ישראל כל היום לדבוק בשורש האחדות, על ידי שאדם יושב כל היום ומצפה ומחכה להגיע לאחדות זוכה אח"כ לסייעתא דשמיא. וזכין לסייעתא דשמיא להצליח בשעת עבודתם בעזר עליון.

בשפ"א (תרמ"ז) איתא : ופירוש תשמרו, שכל היום היתה הכנה מרוב התשוקה לבוא זמן התמיד, וכן צריך להיות בתפילה, שכל היום יהיה טפל אצל האדם, ועיקר היותו יהיה בשעת התפילה, כמו שאמר החבר מעלת החסיד, וזהו תשמרו להקריב כו' במועדו. וזהו ההכנה שייך גם בגלות, להיות מצפין לבנין בית המקדש והקרבנות, והוא בכלל תשמרו להקריב. ובזו התשוקה יש לנו חלק בקרבנות המקדש שהיה אז ושיבנה במהרה בימינו אמן.

ובפרשת כי תבוא (תרנ"א) איתא : במדרש זה שאמר הכתוב אשרי אדם שומע לי לשקוד על דלתותי יום יום לשמור מזוזות פתחי, ומהו לשמור מזוזות פתחי, אמר רבי יהודה בר סימא, וכי יש מזוזה בבתי כנסיות, אלא מה המזוזה הזו אינה זזה מהפתח, כך לא תהא זז מבתי כנסיות ומבתי מדרשות. אבל לכאורה אדם הרי יש לו עוד דברים שצריך לעשות במשך היום, ואיך הוא יכול להיות רק בבית המדרש ולא לצאת משם? אלא פירוש, שהגם שיש זמני תפילה, מכל מקום הכנת האדם אל התפילה צריך להיות כל היום, אדם צריך להיות עסוק כל היום בשיעור של תשע בבוקר. לשמור הוא להשתוקק, להיות מוכן לתפילה ולפתיחת לבו מן השמים. והיא שעה ראשונה ששהו החסידים הראשונים לפני התפילה, שעה היא רצון והשתוקקות כו'.

כ"ק אממו"ר זצ"ל היה אומר שחסידי היו שרים לעצמם: ס'זאל קומען א ווינטעל ס'זאל מיך אוועק פירן קיין זידיטשוב, און איך זאל קענען הערן דו הייליגע רבי זאגן. הכל יודוך והכל ישבחוך והכל יאמרו אין קדוש כד', הכל ירוממך סלה יוצר הכל, וויל סברענט דארט א

פייער וואס קיינער קען עס נישט אויס לעשען, הא הא הא הא. בכל מקום היה איזה ניגון שעם זה הוציאו את הגעגועים שהיה להם, ואפילו שאנחנו לא שם, אבל עצם הדבר שאנחנו מתגעגעים אנחנו נמצאים שם.

הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע אומר שנכון שאנחנו יושבים בלעלוב אבל אנחנו נמצאים בטיש אצל הרבי מלובלין, אבל הסתכלו עליו איך זה יכול להיות הלא כאן רחוק מאוד משם, אלא אמר שכולם יודעים מי זה הרבי מלובלין וכולם נמצאים בטיש שלו, והטיש שלו מתחיל אצלו בלובלין וזה נגמר בלעלוב, כי אני התלמיד הכי גרוע אי"כ ממילא הייתי יושב בסוף של השולחן אי"כ אני באמת יושב עכשיו בסוף השולחן. זה נקרא געגועים ותשוקה שיש כל הזמן, וזה מעורר את האדם, וזה צפית לישועה.

הרה"ק האמרי יוסף זי"ע היה אומר כל שנה בשבועות, שמהיום בעוד שש עשרה שבועות יהיה ראש השנה, דהיינו שהוא קישר חג בחג אחר. וכן הרה"ק מצאנו זי"ע בראש חודש שבט היה מאוד בשמחה, ואמר שמהיום כל שבועיים יהיה איזה יו"ט, עכשיו זה ראש חודש, ואח"כ חמשה עשר בשבט, אח"כ עוד פעם ראש חודש אדר, אח"כ פורים, אח"כ ראש חודש ניסן, אח"כ פסח, אח"כ ראש חודש אייר, אח"כ פסח שני, אח"כ ל"ג בעומר, אח"כ ראש חודש סיון, ואח"כ שבועות. דהיינו שהיה להם געגועים על הזמנים הבאים, וככה קישרו כל חג בחג השני. הרה"ק החקל יצחק זי"ע אמר שצדיקים יכולים לזכות לאליהו הנביא בחג הפסח.

היום יש לזה שם דמיון מודרך, דהיינו ברגע שאתה נמצא בתורה אתה מיד כבר הופך מיש לאין, ומיד אתה מוציא את החלק הפנימי שלך ואת הצפית לישועה.

וכאשר אנו רואין בתפילת האדם, שכפי היגיעה כל הימים לרבות הלילות בעבודת התורה ומצות, כך זוכין להתפלל. ואיך אנו יודעים את זה? אלא וכמו שמבקשין ד' שפתי תפתח, כי לאדם מערכי לב כו'. דהיינו לפתוח את הפה אני לא יכול, אני יכול רק להכין את עצמי לפתוח את הפה.

בשפ"א (ויצא תרמ"ד) איתא: בפסוק והאבן גדולה על פי הבאר, והוה ליה למימר ואבן גדולה. ויתכן לרמוז, כי האבן מכשול שהוא היצר הרע, הוא נמצא בכל מקום, אבל על פי הבאר הוא גדול ביותר, והוא שאינו מניח לפתוח הפה בתפילה, שהיא עבודה שבלב, ועל זה מבקשין ד' שפתי תפתח, וכל מגמת היצר הרע לעכב התפילה כידוע לכל עובד ד'. כל אחד יודע שזה הכי קשה. וכדאיתא מאן דנצח לחויה לנסוב ברתא דמלכא. והאמת, כי אין עצה להתפלל, רק כפי עבודת האדם בכל מעשיו, כך הוא יכול לפתוח פה בתפילה, לכן קראוה עבודה שבלב, שעיקר עבודה הוא לא הפה אלא הלב, שתלוי בה שתוקקת הלב בכל היום בכל מעשיו. וזה הרמז ונאספו שמה כל העדרים, שזה תכלית הנולד מכל העבודות. וכמו שאמר הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע שללמוד לפני התפילה זה כמו לשום את הרכבת על הפסים, אלקים עשה את האדם ישר והמה ביקשו חשבונות רבים, אי"כ על ידי לימוד לפני התפילה זה מיישר את האדם בחזרה ואז יכול להיות ד' שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך.

ומכל שכן עבודת בית המקדש, שהתפילה רק רמז לאותה העבודה, שתפילה שיהיה בבחינת ד' שפתי תפתח יהיה כמו עבודת בית המקדש, בודאי היה תלוי בעבודת בני ישראל כל הימים. הכל תלוי לפי עבודה שאתה נותן, ככה יהיה התפילות שלך. איתא בתורת כוהנים ושמרתם זו משנה, בתורת כוהנים. כי השמירה היא בלב, כמו ואביו שמר את הדבר, כאילו אמר, תלמדו מצותי, כדי שיהיו שמורים בלבבכם. ולכן אחריו ועשיתם אותם, שיתקיימו בפועל השמור בלבבם מהמצוות כו'.

ותשמרו הוא כמו שדרשו ושמרתם זה משנה, על ידי הלימוד לשמה לידע האיך לעשות, על ידי זה אחר כך ועשיתם. וגם ירמוז למה שאמרו חז"ל העוסק בפרשת הקרבנות כאלו הקריב, וזהו תשמרו. א"כ על ידי הכנה שעושים לפני מגיעים לקרבנות. וממילא אמר הקב"ה למשה אתה דואג שיהיה לילדים שלך מנהיג, אני מבקש ממך תגיד להם שיבוא אלי על ידי התורה, ושלא ייקחו את התורה ויגיד לי תודה רבה על הישועות וילכו הלאה, העיקר עבודה הוא אחרי שגומרים את השיעור ולא בשעת השיעור.

שיעור ב'

יום ב' יד' תמוז

איתא בשפ"א (תרמ"ו) בענין המנין בפרשה זו. השפ"א מרחיב כאן את החשיבות של בני ישראל, ואת הקשר שלהם לתורה, לשבת, ולארץ ישראל, ואלו שלושה דברים תורה שבת וארץ ישראל, שייכים רק ליהודים.

דיש כללי ויש פרטי, בריאת העולם היה בשביל ישראל שנקרא ראשית, דהיינו שהיה בריאת העולם בכללות שזה לכולם ובפרטיות רק לבני ישראל, וכן התורה יש תורה בכללות ויש תורה בפרטות, בעת עשיית מצוה אם אומרים בשם כל ישראל אז אדם מקושר לכולם ולכל המצוות, כל אחד יש לו מצוה מסוים שעליו הוא מוסר נפשו לקיימו, וכן כל אחד יש לו אות בתורה ששייך לו, אביך במאי הוא זהיר טפי, כל אחד יש לו איזה מצוה ששייך לו בשרש נשמתו ועליו הוא מקפיד ביותר, וכן אין קנאה ושנאה בין אחד לשני כי כל אחד יש לו ועושה לפי שורש נשמתו, אצל אחד שבת עליו הוא מקפיד ביותר ואצל מישהו אחר קצת פחות, כל אחד מפיק מהשבת לפי שורש נשמתו שיש לו.

וכן בתורה יש אחד שעוסק יותר בעיון ויש אחד שעוסק יותר בבקיות ויש אחד שעוסק בחסידות ויש אחד שעוסק בעין יעקב, אבל כל אחד לומד את החלק שלו בתורה, דיש תורה בכללות שזה תורה שבכתב ויש תורה בפרטות שזה תורה שבעל פה, וכן כל דבר יש בו כללי ופרטי תורה כמו שאמרנו, וכן שבת יש שבת בכללות ויש נשמה יתירה שכל אחד מקבל בשבת שזו פרטות, וכן ארץ ישראל יש בו כללות לכל בני ישראל, ויש בו ג"כ חלק פרטי ששייך לכל אחד בפרטות ממש.

בכל דבר יש ג"כ חיצוני ופנימי, יש תורה בחיצוניות ויש בפנימיות, וכן שבת יש בו חיצוני ויש בו פנימי, וכן ארץ ישראל יש בו חיצוני ויש בו פנימי, רק יהודי יכול להגיע לכל דבר לפנימיות שלו, גוי לא יכול להגיע לפנימיות והוא חי רק עם חיצוניות, וממילא היות שבכל שלושה דברים הנ"ל יש בהם פנימיות ורק בני ישראל יכולים להגיע לפנימיות א"כ נתן את זה לבני ישראל דווקא.

בתורה מצאנו כמה פעמים שספרו את בני ישראל, דבתחלת המדבר היה המנין לצורך קבלת התורה, יש תורה כללי, והיות שצריכים לתת את התורה בכללות לבני ישראל שזה שש מאות אלף יהודים שנגד זה יש שש מאות אלף אותיות א"כ ספרו מנין בני ישראל, וזה המנין היה לענין ארץ ישראל. דכמו שיש לכל איש ישראל חלק מיוחד בתורה, כמו כן יש לכל אחד חלק בארץ ישראל, כמו שכתוב לאלה תחלק הארץ. כשחלקו את ארץ ישראל היה גורל וכל אחד קיבל את החלק שלו ששייך אליו ממש, ועד היום הזה כל יהודי יש לו את החלק שלו בארץ ישראל, אבל אינו הכוונה שיש לו חתיכת נדל"ן בארץ ישראל אלא שיש בית המקדש של מטה שמכוון לבית המקדש של מעלה ויש ישראל למטה ויש ישראל למעלה, יש שבת עילאה ולעומת זאת יש שבת תתאה, א"כ כל אחד יש לו חלק פנימי בארץ ישראל ששייך אליו ממש, וזה היה הגורל שהיה אז כשחלקו את ארץ ישראל, יצא לכל אחד לקבל את החלק שלו.

איתא בערבי נחל והנה נודע דאורייתא וישראל כולא חד, כי ס' ריבוא אותיות לתורה הם ס' ריבוא נשמות, וכל נשמה יש לה אחיזה בחלק התורה המתיחס אליה, ומטעם זה נחלקה הארץ לאנשים בגורל ברוח הקודש, כי כל אחד מישראל לפי חלק חיות התורה שיש בו לקח חלק הארץ המתיחס לאותו חלק התורה, ולבאי הארץ נתחלקה, שמיד בהגיע האדם בחיותו

ונשמנו לארץ ישראל, זכה תיכף בחלקו בארץ ישראל שהוא מתיחס לנשמתו בסוד עולם שנה נפש כו'.

כשבאתי לר' אשר רציני שיהיה לי חברים, אמר לי ר' אשר שכל פעם תקנה לעצמך עוד חבר ועוד חבר, לא כל אחד שייך לכל אחד, ולא כל התורה שייך לכל אחד, ולא כל ארץ ישראל שייך לכל אחד, דהיינו במשך חייו אדם צריכים לחפש מי שייך אליך ואיזה חלק מהתורה שייך אליך.

איתא בכתבי חסידים לאלה תחלק הארץ. הנה בפרשה זו נכתב שצוה ד' למנות את ישראל, והמנין הראשון היה להורות דישראל יש להם חלק בתורה, ולכל אחד ואחד מישראל יש לו אות מיוחד בהתורה, והמנין הזה השני היא להורות דלכל ישראל יש להם חלק בארץ ישראל. גם הרבה ניסים נעשו להם בהגורל, להורות אשר היה שייכות להם ארץ ישראל עד שהיו נמשכים מעצמם אל הארץ כל אחד ואחד לחלקו, איך הגעתי לבני ברק ואיך הגעתי לרחוב דונולו אני לא יודע, אבל הנשמה משכה אותי לכאן, עס האט זיי אליין צוגעצויגן, וכל אחד ואחד היה מכיר את מקומו.

הרה"ק מקאברין זי"ע היה אומר אם אדם היה מאמין שהקב"ה מזמין אותו לחנות שצריך ולחפץ שצריך ולמחיר שצריך בוודאי יצליח בידו. כל דבר שייך אליך ואף אחד לא יכול לקחת לך את זה. רבי מנדל שפרן שליט"א אמר בעת קניית נדל"ן מה שבוער שיישרף ומה ששייך אלי יגיע בסופו של דבר. ולא היה קנאה איש לרעהו, כי ידע כל אחד אשר אין לו שום שייכות לחלק חברו.

ודבר זה הוא בכלל ובפרט, כי נתן לכל עם ישראל את התורה, וכן לכל פרט ופרט יש לו אות מיוחד בהתורה, וכן ארץ ישראל הוא נמי בכלל ובפרט, לכן כתיב מתחלה לתת את ארץ הכנעני גו', והוא בכלל, ואחר כך כתיב לתת לזרעו וגו', והוא בפרט. וכן כתיב מדנים ישבית הגורל, כי עיקר תכלית הגורל היה כדי שיכיר כל אחד חלקו, דעל ידי הגורל נודע זאת לכל אחד ואחד. וכן בימי שלמה איש תחת גפנו ואיש תחת תאנתו, כי כל אחד ואחד היה לו שייכות לחלקו עד שנשא פירות מכוחו.

אותו דבר ברגע שאתה מקושר לתורה ולשבת אז גם הארץ יתנו התנובה שלהם, כי לתת פירות צריכים להיות מקושר לשורש, וברגע שאדם מקושר לפנימיות שלו אז פתאום יש לו חברותא ומסתדר עם כולם והכל נוסע כמו שצריך, הכי קל להאשים את השני ולצעוק שהמשגיח הוא רשע מרושע ולא לקחת שום אחריות, אבל העיקר הוא שאם חסר לך משהו סימן שחסר לך ביראה, דהיינו שאתה לא מחובר לפנימיות, כי לתת לך אפילו שאתה לא מחובר אי אפשר כי אתה תקלקל את זה, אי"כ כל דבר שחסר לך סימן שחסר לך בפנימיות, ואז צריכים לעשות עבודה עם עצמו וברגע שאתה מגלה את הקב"ה אז תקבל מה ששייך לך ואז אף אחד לא יכול לקחת ממך שום דבר.

ולכן הקדים מעשה פנחס לחלוקת הארץ, וגם ענין הימני שפירש רש"י שלא יאמרו המצריים שלטו באמותיהן, לכן שיתף שמו בשמותן להיות עדות לישראל וכו', דהנה שמירת הברית הוא שמחזיק כל אחד את שלו ואינו רוצה את של אחרים, וזה היה גם כן ענין חלוקת הארץ והגורל.

איתא בגבורות ד' שהעריות כולם התרחקות מדבר שאין ראוי החבור, ויהיו הנמצאים עומדים בחוקם וגבולם שנתן השם יתברך להם, ולכן נקראים העריות חוק, כדכתיב את חקותי תשמרו גבי עריות. וכן בתורה אסור שכל אות יגע בשני, וכן אסור שיהיה להם מאוד רחוק אחד מהשני, וזה נקרא שכל אחד צריך להכיר את מקומו, ואת המקום שלו בארץ ישראל. דהיינו כל אחד צריך למצוא את הזמן שלו, לדוגמא אם הוא אוהב לכתוב חידושי

תורה שימצא זמן לזה, ולא צריכים לרוץ כל היום ולא אחרי כולם כל הזמן, אלא כל אחד שימצא את עצמו בזמן שלו, הוא יכול להגיד תהילים או לכת לשה, וברגע שמחובר לעצמו הוא מחובר לכולם, וזהו עלי ועל כל בני ביתי ועל כל בני ישראל עמיה, וברגע שאדם לא מחובר לעצמו אז הוא לא יכול להתחבר עם אף אחד.

איתא בשפ"א (בלק תרמ"ח) וכן אמר אותו רשע כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו, לפי פשוטו, שראה בנבואה כי כל צור וגבעה בארץ ישראל מיוחד לבני ישראל. וארץ ישראל אשר הנחיל השי"ת לאבותינו ולנו אינו במקרה, רק כשברא העולם והיה יסוד העולם ארץ ישראל ובית המקדש, כמו כן בני ישראל יסוד הנפשות, וכל הציור של ארץ ישראל ובית המקדש הוא מכוון לציור של בני ישראל, וכתוב והיה זרעך כעפר הארץ, ומהו הכוונה כעפר הארץ? אלא ומי שאמר והיה העולם הכין עפר הארץ לזרע יעקב, וכמו שנתן מדה ומנין לעפר הארץ, כדכתיב מי מדד כו' וכל בשליש עפר הארץ, כן מי מנה עפר יעקב, ולכל גרגורי עפר מארץ ישראל מיוחדים נפשות פרטיות מישראל.

וזה נותן חיזוק לאדם, כי לפעמים אדם חושב שאולי יחטפו לו, ולמה לא לקחתי מקודם, אבל האמת הוא שאף אחד לא יכול לקחת ממך שום דבר, ומה ששייך אליך תמיד יהיה שלך.

{נחזור לשפ"א שהתחלנו}. יש שלושה דברים שבת תורה וארץ ישראל שהם שייכים רק לבני ישראל. ובכל דבר יש עילאה ותתאה, יש שבת עילאה ושבת תתאה, תורה שלמעלה ותורה שלמטה, בית המקדש של מטה ובית המקדש של מעלה, ורק יהודי שיכול להתחבר לפנימיות שבכל דבר הוא יכול לקבל שבת תורה וארץ ישראל.

בלקוטים איתא: אמנם התשובה, כוח מעשיו הגיד, היינו שאותיות התורה הם נקראים כוח מעשיו, שעל ידי אלו האותיות יתקיימו עוד עתה כל הנבראים והמעשים, והש"י נתן התורה לישראל, הקב"ה ברא את העולם עם אותיות, איסתכל קוב"ה באורייתא וברא עלמא, והגיד הוא לשון המשכה כנודע, ונתן לישראל כוח כל מעשה בראשית על ידי שנתן להם התורה כנ"ל, וזה כוח מעשיו הגיד לעמו, וממילא לתת להם נחלת גויים, שהרי יש להם עיקר חיות העולם.

ובערבי נחל איתא: כי מה שכבשו ישראל את הארץ שלא כדרך הטבע, היינו לפי שהתורה היא דפוס העולם, ובתורה נברא העולם, וארץ ישראל הוא אדוק בתורה, וכל חלק ממנה חיותו הוא מחלק תורה המתיחס אליה, וכאשר קבלו ישראל התורה וקיימוה, נמצא כל חיות ארץ ישראל היה בידם, לזאת כבשוה בלי עמל ויגיעה. והנה נודע, כי שם כל דבר הוא החיות והפנימיות של אותו דבר, כי נפש חיה הוא שמו. אי"כ יהודי צריך לדעת שאברהם אבינו נתאוה לארץ ישראל, וכן יצחק אבינו נתאוה לארץ ישראל, וכן יעקב אבינו נתאוה לארץ ישראל, ושבתי בשלום אל בית אבי, וכן משה רבינו, כי כל יהודי יש לו חלק ששייך אליו וזה מה שמשך אותם לארץ ישראל.

כי הנה ארץ ישראל הוא בחינת התורה שבעל פה, דיש תורה בכללות שזה תורה שבכתב ויש תורה בפרטות שזה תורה שבעל פה, וכל אחד יש לו את התורה שבעל פה שלו, כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש נמצא בתורה, דהתורה כולל כל הג' בחינות עולם שנה נפש. וכמו שנבחרו בני ישראל להיות נפשותם מוכנים אל מצות התורה, דיש שישים ריבוא אותיות בתורה ונגד זה יש שישים ריבוא נשמות בני ישראל, כמו כן ארץ ישראל, כדאיתא מצות התלויות בארץ, שאין אותו רק בארץ ישראל, וכמו שבני ישראל הם מיוחדים לתורה וכמו"כ יש מצות שיש רק בארץ ישראל, וכמו שבני ישראל קשורים בתורה כמו"כ ארץ ישראל קשור לתורה, שאין נוהגין בחוץ לארץ.

והיינו שאין האורות מצות אלו יכולין להתגלות רק בארץ ישראל, אם התורה היה חיצוני וסתם לצאת ידי חובתו, אז כל אחד היה יכול לקבל את התורה, אבל היות שיש בתוכו פנימיות וזה תר"י עיטין שהם עצות להגיע לדביקות בהקב"ה, א"כ יש כאלו מצות שאפשר להגיע לפנימיות שלהם אפילו בחוץ לארץ, אבל יש כאלו מצות שאי אפשר להגיע לפנימיות שלהם רק בארץ ישראל, כי אין האורות מצות אלו יכולין להתגלות רק בארץ ישראל.

ועכשיו אנו רואים מצב שאי אפשר כ"כ להיכנס לבית המדרש, אבל זה תלוי אם אתה חי את הבית המדרש בחיצוניות אז באמת אי אפשר להיכנס, וככל שאדם יחיה יותר את הפנימיות של הבית המדרש ככה הוא יהיה יכול להיכנס לתוכו.

וכמו כן בזמן, כמו שבת, רק מי שחי בכל דבר עם הפנימיות אז אפשר לתת לו את השבת, אבל מי שלא חי עם הפנימיות אי אפשר לתת לו את השבת, ורק בני ישראל הם יכולין להגיע לפנימיות א"כ שבת שייכת רק לבני ישראל, **יש מצות עשה שהזמן גרמא, שאין יכולין גם כן להתגלות רק בזמנים אלו שבתות וימים טובים, וזמנים אלו ומקומות אלו מיוחדים רק לבני ישראל.**

בשפ"א (בלק תרמ"ח) וכן אמר אותו רשע כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו, לפי פשוטו, שראה בנבואה כי כל צור וגבעה בארץ ישראל מיוחד לבני ישראל. וארץ ישראל אשר הנחיל השי"ת לאבותינו ולנו אינו במקרה, רק כשברא העולם והיה יסוד העולם ארץ ישראל ובית המקדש, כמו כן בני ישראל יסוד הנפשות, וכל הציור של ארץ ישראל ובית המקדש הוא מכוון לציור של בני ישראל, כל אחד ואחד יש לו נקודה בארץ ישראל ששייך אליו ממש, ולכל גרגורי עפר מארץ ישראל מיוחדים נפשות פרטיות מישראל.

וכתיב מי מנה עפר יעקב, מצות שעושין בעפר. ז"ל המדרש: מי מנה עפר יעקב, מי יוכל למנות מצות שהם עושין בעפר, ערלה, כלאי הכרם, וכולהו מצות התלויין בארץ. **פירוש מצות שהם חובת קרקע ונוהגין בארץ.** כל מצוה שהיא חובת הגוף נוהגת בין בארץ בין בחוץ לארץ, חובת קרקע אינה נוהגת אלא בארץ. **כי הם תקונים השייכים לארץ ישראל, ואין מי שיתקן זאת רק בני ישראל.**

בכתבי חסידים איתא: וצריך לזה זמן הנבחר שזה שלוש רגלים, ומקום הנבחר, שזה ירושלים עיר הקודש, ונפשות הנבחרים שהם בני ישראל, שלוש פעמים בשנה יראה את כל זכורך את פני ד' אלקיך במקום אשר יבחר. ואז צריכים בני ישראל ובירושלים ודווקא בשלוש רגלים. והיינו י"ב שבטים, וזה שכתוב ששם עלו שבטים שבטי י-ה עדות לישראל, כלומר, עדות היא שאין לשום אומה ולשון שייכות לארץ ישראל, רק לישראל לבדם.

מי מנה עפר יעקב, מי יוכל למנות המצות התלויים בארץ אשר מוטל על ישראל לעשות, הרי דגם התיקון דארץ ישראל נמי מוטל על ישראל לבד לעשותם, ואין לשום אומה חלק בזה, מזה ראה דארץ ישראל מיוחס רק לישראל ולא לזולתם. ולהכי כתיב ושמתי את זרעך כעפר הארץ, דאס ווייזט אז יעדערן יוד קער ער אהן איין ערדיל פון ארץ ישראל, דעריבער ברויך צו זיין אזוי פיעל יודען ווי פיעל ערדליך, ונרמז בזה אשר בשום אופן לא יוכלו לזוז את ישראל מארצם המיוחד רק להם, ארץ ישראל היא היסוד מכל העולם, וישראל הם היסוד מכל הנפשות.

כתוב ירושלים הבנויה כעיר שחבורה לה יחדיו, יש ירושלים של מעלה וירושלים של מטה, בשלוש רגלים שבני ישראל באים לשם אז נהיה חיבור ירושלים של מטה עם למעלה, ואז מתאחדים עולם שנה נפש ביחד, ואז אפשר להוציא את הכוחות המיוחדות שיש רק לבני ישראל.

וכל המנינים שבתורה הוא להעמיד לכל אחד בשורשו. כל פעם שספרו את בני ישראל הוא להגיע לשורש שיש בכל דבר. וזה שכתוב לחנוך משפחת החנוכי נו', לכאורה למה הוסיפו ו-י להשם חנוך? אלא שיש חנוך למטה מול חנוך שיש למעלה, פירוש, לחנוך שלמטה נמשך משפחת החנוכי הידועה, שהוא שורש השייך לו. כל אחד יש לו שם למטה ושם למעלה, אי אפשר להיות רק למטה ואי אפשר להיות רק למעלה, אלא אדם צריך להיות כל הזמן ברצוא ושוב למשוך את הלמעלה ללמטה ואת הלמטה ללמעלה.

ובדרך עבודה הכוונה הוא, שאדם צריך כל דבר לקשר אותו להקב"ה, בכל דרכיך דעהו, בני ישראל קבלו את השבת תורה וארץ ישראל כי רק לנו יש את הכוחות להכניס את הקב"ה בכל פרט ופרט, ולא רק בשבת ותורה וארץ ישראל אלא בכל דבר בעולם ובכל ארץ בעולם וכל אדם בעולם צריך להכניס שם את הקב"ה, אלא כאן בארץ ישראל יש ליהודים יותר כוח ויותר קל להם להגיע לפנימיות שיש בכל דבר, אוריא דארץ ישראל מחכים א"כ כאן אפשר להגיע יותר מהר לחכמה, והאמת הוא שבכל דבר אפשר להגיע להקב"ה אבל בתורה זה יותר קל להגיע אליו יתברך.

יש י-ה ויש ו-ה, ו-ה שזה הנגלה וי-ה זה הנסתר, תכלית שלנו הוא להגיע ל-ה שזה הנסתר, א"כ נתנו לחנוך את חלקו בארץ ישראל כי הוא יוכל לפרש אותו ולהגיע להקב"ה שזה חלק הפנימיות שבדבר, כל משפחה יש להם את ה-ה שלהם ששם צריכים לגלות את הקב"ה. ולהגיע לזה צריכים קודם לגלות את עצמו ולהיכנע לעצמו, וזה על ידי קביעות בדבר מסוים, ב"ה לכם יש קביעות להגיע ולהקשיב לשיעור כל יום בתשע, ועל ידי זה אפשר להגיע ל-ה.

יש שבת עילאה ושבת תתאה, אם אדם נשאר למטה אז לא הגיע לשורש שבדבר, הפרי הארץ אומר שיקרא אדם אחרי התפרדו הנפש מהגוף, דהיינו הגוף הוא כלי להגיע לשורש, נכון שיש לך ניסיונות, אבל לפי זה אנו יודעים שיהיה לך אח"כ אור גדול מאוד, יצרו גדול הימנה צריכים לדעת שגם אתה גדול מחבירו, כי זה לעומת זה עשה אלקים, א"כ נכון שבני ישראל עבר מצרים שזה היה קשה מאוד אבל רק אח"כ יוכלו בני ישראל לקבל את ארץ ישראל.

כי בלי מצרים אי אפשר לקבל את ארץ ישראל, וכן התורה לא היה אפשרי לקבלו בלי מצרים לפני זה, וכן שבת אי אפשר לקבל אותו בלי מצרים, כי שבת הוא אור גדול מלמעלה, וכן תורה הוא אור מלמעלה, וכן ארץ ישראל הוא אור גדול מלמעלה, ובלי שיש לפני זה מצרים אי אפשר לקבל כלום, כי זה לעומת זה עשה אלקים, ורק אח"כ היה אפשרי להגיע לאנכי ד' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, ואפילו שהיו במצרים חיו שיש בורא ומנהיג לבירה.

וזה שאמרו חז"ל שזה השם מעיד עליהם, ובזה"ק איתא: י"ה שמא עלאה על כולא, הוא שם י"ה שהוא שם עליון על כל, הכולל את הגי' ראשונות, כי הכתר הוא סוד קוצו של י', והחכמה והבינה הם סוד י"ה. פירוש, שיש להם התדבקות בעולם הנעלם, שזה השם רומז על זה. ובשביל זה התורה ספר כאן את כולם, קודם לייחד את כל אחד את המקום שלו בתורה, וגם שגם אחד נמשך למקום שלו, וגם שזה דורש עבודה, כל דבר שעובר עליך ואתה פוגש, אתה צריך לדעת שהקב"ה נתן לך את זה ונותן לך את הכוח לעבור את זה ורוצה למנף אותך שתגיע למקום מיוחד שלא היית מגיע בלי זה, וזה החלק שלך בארץ ישראל בתורה ובשבת.

שיעור ג'

יום ג' טו' תמוז

איתא בשפ"א (תרל"ד) במדרש בדין שיטול שכרו כו', גדול השלום שניתן לפינחס, שאין עולם מתנהג אלא בשלום, ברכת כהנים בשלום כו'. ז"ל המדרש: שאין העולם מתנהג אלא בשלום, שמע ישראל חותמין בערבית ליל שבת פורס סוכת שלום על עמו, בברכת כהנים חותמין בשלום וישם לך שלום. אמר רבי שמעון בן חלפתא, אין כלי מחזיק ברכה אלא שלום, שנאמר ד' עוז לעמו יתן ד' יברך את עמו בשלום.

לכאורה צריכים אנו להבין מהו כוונת שלום שהקב"ה מחזיק עם זה את העולם, ומה מונח בזה?

כי רצונו יתברך מקיים כל הנבראים, והוא שלימות הכל. אדם צריך לדעת מהו שלימות הכל, אלא ברגע שהקב"ה רוצה משהו זה כבר נמצא, הרצון של הקב"ה זהו השלימות, בטל רצונך מפני רצונו, דהיינו אדם צריך להחליט שרצונו יתברך זה מקיים את העולם, אפילו שהרצון שלך היה שיהיה אחרת אבל ברגע שאתה מוכן לבטל את הרצון שלך לרצון הקב"ה מיד אתה מגיע לשלימות, וברגע שאתה מקיים את הרצון של הקב"ה אז הוא מגלה לך עוד יותר את הרצון שלו, דהיינו הרצון של הקב"ה הוא אין סופיים וכן אהבה של הקב"ה הוא אין סופיים, ואדם צריך לעשות איתערותא דלתתא שהוא מוכן להיכנע את הרצון שלו לרצון של הקב"ה, ואז הקב"ה מוסיף לך עוד יותר את הרצון שלו ועוד יותר את אהבה שלו, עד שמים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה.

והשי"ת בחר בישראל, אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו, ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו מלכנו לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת. זה מראה על אהבה אלינו, אהבת אותנו ורצית בנו מראה על הרצון שיש לו עלינו, **וכשמתגלה אהבתו לישראל אין שום חטא וקטרוג יכול לבטל זה,** כשהקב"ה מגלה לנו עוד יותר אהבה, אז כי אי אפשר לבשר ודם להיות בשלימות כראוי, רק כשמתגלה רצונו יתברך הוא השלימות, וזהו מנוחה שלימה שאתה רוצה זה, וכפי מה שמתגלה רצונו יתברך בישראל ובכל אחד בפרט מתבטלים כל הקטרוגים. וברגע שהקב"ה מגלה אהבה ליהודי אז מיד אני מבטל את כל השנאה שיש לי על אחרים.

הפרי הארץ אומר שהצדיק חי שכל דבר מגיע מאת הקב"ה, ובשעה שתוקפו מידת האהבה לאדם אין אתו יודע עד מה, כשאדם מגיע למידת אהבה על ידי השפל שלו ממילא יתקשר לכל באי עולם, והראיה באם העדר האהבה זו הרי הוא ככל האדם בעיני הגשמיים פעם במידות פעם בחוץ פעם ברחוב כחץ יעוף יומם מחשבות כאלו לאלפים לכל צדיק וצדיק, והנה בהיותו במידה זו הרי הוא כאותו אדם ובמידה זו הרי כאותו בעל תאוה, זה שאני יושב מקשיב לשיעור אני צריך להכיר על ידי השפל שלי את אהבה שהקב"ה נותן לי, שיש לי כוח לקום ושיהיה לי כוח ללמוד.

וברגע שאדם חי שמעצמו אין לו כלום, אז לא שונא אנשים ובאהבה זו ממילא יתקשר לכל באי עולם ובני אדם כיוצא בו, אחרי היות האהבה שפע ברכה עליונה בתכלית הידיעה כי לא זכה מנפשו אליו, וא"א כלל לעשותה ולזכות בה, אבל ברצונו הקב"ה נתנה לו, ואם היה נותן מתנה זו לחבירו היה חבירו כיוצא בו מתלהב לשמו יתברך וא"כ במה נחשב הוא מחברו. במה אתה יותר חשוב ממנו, וברגע שאדם נותן איתערותא דלתתא לדעת שאהבה שיש לו עכשיו הוא לא שלו אלא מאת הקב"ה, אז כמים רבים שלא יוכלו לכבות את האהבה, כל אחד לפי

שיעורא דיליה ולא כל אנפין שווה. א"כ אדם צריך לדעת שמים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה שיש לו, וברגע שמתעורר להקב"ה שום דבר לא יכול לכבות את אהבה שיש לו.

כמו שכתוב אם יתן איש וכו' בוז יבוזו לו, וכתוב על כל פשעים תכסה אהבה. וז"ל המדרש: מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו' אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו. מדבר באהבתו של ישראל, שאם יתכנסו כל אומות העולם ליטול את האהבה שבינו לבין ישראל אינן יכולין, שנאמר מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, ואין מים רבים אלא אומות העולם, שנאמר הוי המון עמים רבים.

אמרו לו אומות העולם להקב"ה, למה אין את מקבלנו, אמר להם שאתם חוטאים. אמרו לו ישראל אינם חוטאים, אמר רבי ברכיה, מה כתיב אחרינו אחות לנו קטנה וגו', אמר להם הקב"ה, כשם שהתינוקת הזו כשהיא קטנה והיא חוטאה על אבותיה אין אבותיה מתרעמין עליה, למה, שהיא קטנה, כך הם ישראל, כשהם חוטאים אין הקב"ה מעלה עליהם. ר' אשר היה אומר שלא נשברים מזה, ויודעים שהקב"ה ייתן להם אהבה הלאה. אמרנו שאדם הוא גולם ולא יודע שהוא גולם, אדם צריך לדעת שאם יש לו משהו שזה הקב"ה, גלמי בעצם הוא גולם ואם יש לו משהו אז ראי עניך שזה הקב"ה, ואז הקב"ה ייתן לך עוד יותר אהבה, ואז אתה מתחבר להקב"ה עוד יותר, ואז פחות תראה על אנשים עוולות ופחות יראה לך דברים לא טובים.

וזה ניתן לאהרן הכהן במתנה, שיהיה תמיד דבוק באהבה זו, כתוב שהיה אהרן בוש, לכך נבחרת, אהרן היה במצב כזה שכל פעם שנכנס למשכן ראה עגל לפניו, וראה שהוא לא שווה שום דבר, ואהרן מה כי תלינו עליו, ואם יש לו איזה אהבה ויראה ורצון להקב"ה זה מאת הקב"ה, והיה חי את המציאות שלו כל הזמן וככה היה יודע שכל דבר מגיע מאת הקב"ה, וברגע שהיה חי שהקב"ה נותן לו אז הקב"ה באמת נתן לו הרבה יותר מעד עכשיו, ואהרן הכהן קיבל את זה על ידי שהכיר שאהבה שיש לו הוא לא שלו אלא מאת הקב"ה, ואז הקב"ה יידע שאפילו שנותן לאהרן אבל הוא יחזיר את זה להקב"ה, א"כ מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה.

א"כ דבר ראשון אהרן לקח את השלילי והפך אותו לחיובי, וגם העגל עשה אהרן כי לא היו ראויים ישראל לאותו מעשה אלא להורות תשובה, כי הרוצה בתשובה ובלי זה אדם לא מגיע לראות את השפל שלו, ומצד שני הוא מעורר על ידו אהבה לכל בני ישראל, וברגע שאתה לא רואה רע על השני אזי גם הקב"ה לא רואה רע על אף אחד, וזהו אוהב שלום ורודף שלום, ע"י שהוא בעצמו אוהב שלום מכניס לכל אחד ולכל יהודי שיהיה מצב של שלום.

וזה ניתן לאהרן הכהן במתנה, שיהיה תמיד דבוק באהבה זו, ויכול לעורר תמיד אהבה שבינו יתברך לישראל. ומשום הכי קיבל מתנה מהקב"ה שיש לו את הכוח לברך את ישראל באהבה. **לכן ענני הכבוד בזכות אהרן,** לא היה מצב שמישהו יזיק לבני ישראל, כי הוא הכניס לכולם מצב של אוהב שלום ורודף שלום וממילא אף אחד לא היה יכול להזיק להם. **שעל ידי אהבה נעשה הגנה לבני ישראל מכל קטרוג, כמו שאיתא כשנסתלק אהרן ויראו כו'.** הגמרא אומרת נשים במאי קא זכייין? אלא בזה שהם מחכים לילדים שלהם כשחוזרים מחיידר ומבית הספר ולבעל, כי ילד שיוצא מהבית הוא נרדף על ידי המלווה ועל ידי המלמד ועל ידי המנהל ועל ידי חברים כל יום הוא במצב של נרדף, ומאיפה יש לו כוחות לעמוד מול כל זה, מהורים שמלווים אותם ומאהבה שהם מכניסים להם, ומשום הכי היות שיש להם עורף חזק אז הם שנמצאים בחזית ג"כ חזקים.

אבל הוסיף הגה"צ ר' מתתיהו סולמן שליט"א הבעיה הוא שילדים חוזרים הביתה ושם מחכים להם פתק עם מאה שאלות מהחיידר, ואז יש להם דין רודף גם בחיידר וגם בבית.

דהיינו הדרך של חינוך הוא לא מה לעשות ומה לא לעשות, אלא להביא את הילד למוטיבציה לעשות, ואז על ידי שיש שלום בין בני ישראל אז הקב"ה מוחל להם על עוונות שלהם, דהיינו שזה הולך הולך וחוזר בני ישראל מעוררים אהבה להקב"ה ואז הקב"ה מעורר אהבה בחזרה בבני ישראל עוד יותר מעד עכשיו. בארון העדות כתוב על הפסוק נושא עון, ילד קטן שאומר לאבא פאיע, האבא שמח ב"ה הבן שלי הקטן מתחיל לדבר ויכול להגיד מילה אחד, זה נקרא נושא עון, רק מי צוחק אלו שמסביב אבל האבא בעצמו שמח, אותו דבר הקב"ה שמח עם עוונות של בני ישראל מול כל המקטריגים שצוחקים מזה.

איתא **ביפה תואר** שאוהב המקום את ישראל, ואהבה זו כסתה על כל הפשעים, שלא השמידם, ואף על פי שהזכיר שנאה, היינו שהעון נותן שנאה קצת, ומכל מקום האהבה גדולה מהשנאה לכסות על כל הפשעים. על כל פשעים תכסה אהבה. שנאה תעורר מדנים, שנאה שנתן אהרן בין ישראל לבין אביהם שבשמים בעון העגל, היא עוררה עליהם דיני דינין, הדא הוא דכתיב ובאהרן התאנף ד' מאוד להשמידו, ועל כל פשעים תכסה אהבה. והנה אהרן הוא בחינת אהבה שבכלל ישראל, לכן כיסה עליהם בעמוד הענן שהיה בזכותו של אהרן כמו שאמרו רז"ל. ועל ידי החטא נפרדו בני ישראל מאהבה הראשונה, אבל אהרן לא נפרד מהאהבה שלו, אהרן לא נשבר מעשיית העגל, אלא הבין שיש לו שליחות להורות תשובה לרבים, לדעת שכל מה שהיה לו מאת הקב"ה.

ועד היום הזה עבירה לא כ"כ קשה כמו הגוררת שאח"כ, וממילא דווקא על ידי זה שהמשיך לאהוב את הקב"ה וידע שזה מרוב אהבה ממנו אליו, ולא שח"ו שכח אותי, יום אחד שאלתי מישהו מה נשמע, ועונה לי אני לא יודע מה הקב"ה רוצה ממני, אבל אמרתי לו לא שאלת על הקב"ה שאלתי איפה אתה אוחו בעולם, כי במקום לחשוב על עצמך התחלתי לחשוב מה הקב"ה רוצה ואתה מנסה להבין חשבונות של מעלה, זה עצמו הבעיה, כי העיקר שצריכים לעשות לעזוב חשבונות ולדעת שכל דבר זה סיבה מאת הקב"ה, ועצם אהבה שיש לך יביא לך עוד אהבה מהקב"ה, ואז זה ימחק לך כל השנאה שיש לך לא רק שלך על כולם אלא אפילו שלהם עליך.

בשפ"א (צו תרמ"א) איתא: **וקרוב לומר, כי כל הענין שנזדמן שיהיה לאהרן שייכות בחטא זה, היה כדי להעלות תשובות כלל ישראל להיות מאהבה, והוא העלה כל חטא העם. ועליו דרשו על כל פשעים תכסה אהבה, שבזכותו כיסה הענן על כל ישראל.** אהרן היה חי כל הזמן את הבושה שלו שהוא לא שייך לשם, אתה בחרתנו אינו הכוונה שהקב"ה בחר בך, אלא אדם מגיע לזה ע"י שחי את השפל שלו ואז אתה רואה שהקב"ה בחר בנו שדווקא אנחנו יתנו את אהבה והרצון להקב"ה, אבל איך אני מגיע לזה ע"י שאהרן ראה מולו את העגל כל הזמן וזה הביא אותו לאוהב שלום ורודף שלום ומקרבן לבריות.

{נחזור לשפ"א שהתחלנו}. **וזהו גם כן בשבת קודש, שבת לאו יומא דגופא אלא יומא דנשמתא, כל פעם שמתגלה לך רצון שיש הקב"ה, כל הבעיה הוא שאדם חי בהסתר ולא רואה את הקב"ה, כמו שאמר הרה"ק מרוזין זי"ע רבשי"ע אני מוחל לך עולם הזה ועולם הבא העיקר לא להסתובב כאן כמו בהמות שלא רואים שום דבר. אבל בשבת הוא זמן שמנוחת אהבה ונדבה, זמן שהקב"ה נותן לכל אחד מנוחה וכל אחד יכול להגיע למנוחה שלו בשבת, כי הקב"ה מגלה אז את הפנימיות של כל דבר, מתנה טובה יש לי בבית גנזי לך והודיעם, מהו המתנה, אלא כמן שאמרנו לעיל על אהרן שקיבל מתנה להיות דבוק בהקב"ה תמיד, כמו"כ הוא בשבת קודש.**

וזהו גם כן בשבת קודש פורס סוכת שלום, שגם כן מתנה לישראל, כמו שאיתא מתנה טובה בבית גנזי כו', שמתגלה בשבת אהבתו יתברך לבני ישראל, כמו שאומרים ורצה בנו ושבת קדשו באהבה וברצון הנחילנו כו', וזה הוא מתנה לבני ישראל. שמעתי בשם אדמו"ר

מוויזניץ שליט"א שאמר בשם אהבת שלום לך והודיעם, לכאורה מהו כוונת והודיעם, אלא רש"י אומר על הפסוק כי ידעתי למען אשר יצווה את בניו ואת ביתו אחריו, ידעתי הוא מלשון אהבה. א"כ לך והודיעם לבני ישראל שאני אוהב אותם.

היום אנשים מאוד אוהבים לשמוע לשון הרע על השני ומנסים לשמוע עוד ועוד כל הזמן, כ"ק אאמו"ר זצ"ל היה אומר שאדם מכיר שבעים לשונות אבל הכי נעים לדבר הוא שפת לשון הרע, ומי שמקבל אותו ומי שמספר אותו לשתיהם זה נחשב לעוון לשון הרע. ואדם צריך להיזהר להישאר כל הזמן בחינת אהבה, ואז מים רבים לא יוכלו לכבות את אהבה, הפרי הארץ אומר שצריכים לאהוב את כל אחד שלא יהיה שנאת חנם, וצריכים להמשיך רחמים על כל הברואים אפילו על הרשעים, ומה ששייך אליך הוא להמשיך רחמים על כולם, א"כ לך והודיעם תגלה לבני ישראל איזה אהבה גדולה יש לי אליהם.

וזה הוא מתנה לבני ישראל, כמו שכתוב אוהבם נדבה, שהקב"ה מתנדב אהבה לבני ישראל. בזוה"ק איתא: תא חזי, כד אתקדש יומא במעלי שבתא, סוכת שלום שריא ואתפריסת בעלמא, מאן סוכת שלום, דא שבתא, ובגין כך בקדושא דיומא מברכינן הפורס סכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים וכו'. וזהו אהבם נדבה.

איתא **בכתבי חסידים** כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים, והיינו כי שבת הוא יום מנוחה, ממילא ימי החול לא נחשבו לימי מנוחה רק ימי מחלוקת, כמו באמת שיש בהם לאדם קטטות ומריבות, אסור להיבהל מהקטטות ומהמריבות שיש, אלא צריכים להכיר את המציאות שזה אני, וכפי אשר מייגע בהן לאגוד כל דבר אל שורשו, דהיינו שנכון בחיצוניות יש פירוד אבל בפנימיות יש אחדות, כי זה הוא ענין ימי המעשה, היינו עשיית המצות, המחלוקה הנ"ל היא לשם שמים, היינו לאגוד כל דבר אל שורשו, אזי בשבת יכול הכל להתקיים, ונעשה מזה יום מנוחה.

ר' אשר אמר נמצא כל עוד שהבריאה לא הגיע לשלימות התיקון, ועדיין יש ניצוצות שצריכות להתעלות תהיה מחלוקת, ועד ביאת המשיח יהיה מחלוקת, ולכן לא צריכים להיבהל שיש מחלוקת, כי לא יתכן שלא יהיה מחלוקת, אדם צריך להכיר שמחלוקת הוא חלק מעצמו, ובלי מחלוקת זה לא הולך.

למה אדם נופל, כי הוא נבהל שיש מחלוקת, ונבהל שקורה בעולם כאלו דברים, וברגע שיודע שזה המציאות שלנו ועבודה הוא לחפש את השלום, וממילא **כי אי אפשר לבשר ודם להיות בשלימות כראוי**, אין מציאות שאדם יהיה בשלימות, **כי אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, רק כשמתגלה רצונו יתברך הוא השלימות, וזה ניתן לישראל, וישם לך שלום.** ואיך יכול להיות שלימות הרי אני רואה כ"כ הרבה עוולות, אלא זה בא ללמד אותי את העוולות שלי, ומסכן שהוא צריך לעבור את זה כדי להראות לי את השפל שלי, וממילא זה מעורר אצלו אהבה ורצון להקב"ה, וזה משפיע על כולם שגם הם יהיו להם אהבה ורצון להקב"ה.

וזהו חומטין שאמרנו, נכון שאי אפשר לאכול את זה כי זה רעל, אבל בלי זה ג"כ אי אפשר, ורק ככה אפשר לחיות עם הקב"ה.

ובאהרן אוהב שלום ורודף שלום, ועל ידי הרצון שהיה לו לבוא לבחינת שלום, אהרן לא נתן לעצמו שום שיברון ושום ייאוש ועצבות, ויידע שהקב"ה נותן לו את זה למנף את עצמו, וידע שזה מהקב"ה והוא נותן לו את הכוח לזה ורוצה שיגיע לכוזה מקום גבוה שלא היה יכול להגיע בלי זה, וממילא **נתן לו השי"ת במתנה, כמו שכתוב עבודת מתנה אתן כו' כהונתכם. ושלום הוא היפוך המחלוקת, והיינו כשנתקן בכל הענינים שלא יהיה שום מתנגד ומקטרג, וזה רק בעזר השי"ת שהוא מלך שהשלום שלו.** אם אתה רואה מחלוקת ואתה לא מבין למה זה ואתה מסתכל על השני בשפל, אז אין מצב לחיות עם השני, אבל אם אתה חי שבעצם אתה

יותר גרוע, וזה שאתה לא שם כי הקב"ה מרחם עליך, אז אתה יכול להיות אתו באהבה וביחד.

וכמו שאמרו ז"ל שמלאכי אש ומים עושין שלום ומתבטלין לעשות רצון קונם. וז"ל מדרש תנחומא: המשל ופחד עמו עושה שלום במרומו, המשל זה מיכאל ופחד זה גבריאל, מיכאל מן המים וגבריאל מן האש, והן עומדין לפני השכינה ואינן מזיקין זה את זה, הוי אומר עושה שלום במרומו. וגם כשהיה מכת ברד היה אש ומים וגם אז עשו שלום, כי ברגע שמתחברים לפנימיות של הדבר זהו עושה שלום במרומו הוא יעשה שלום עלינו.

כמו כן כפי מה שמתגלה רצונו יתברך בישראל, ברגע שאדם חי עם הקב"ה, אז מאתו לא תצא הרעות, ושם יש רק טוב. **ובכל אחד בפרט מתבטלים כל הקטרוגים.** וזהו **כלי מחזיק ברכה.** וזה דרך היחידי לחיות אחד עם הקב"ה.

איתא **בקדושת לוי** על הפסוק השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם. לכאורה מהו הלשון בתוכם, הלא רק הוא קינא ולא כולם, אי"כ מהו בתוכם?

אלא שלא הפריד עצמו מכלל ישראל ח"ו, הגם שלא נתפעלו אחד מבני ישראל לנקום כדין קנאים פוגעים רק פנחס לבדו, עם כל זה נאמר בתוכם. כי היה תוך כלל ישראל, עד שהיה ממש בעינינו חטא ישראל כאלו הוא החוטא, ברגע שראה זמרי בן סלוא ידע שהוא החוטא, ברגע שראה בני ישראל שלא מצטרפים ראה שהוא החוטא, שכן צריך להיות אצל כל אחד מישראל, וקנאה בא על ידי הכעס שנוגע בכל הנפש, כמו שאמרו על כעס לדברים בטלים שטורף נפשו באפו, וכמו שאמרנו מר' גודל שזה שלא עשה באמצע בית הכנסת כי הוא מתבייש, אי"כ עכשיו שכן עשה מה שעשה הסיבה לכך הוא שלא מתבייש ממכם לעשות כן ואתם עוד תקבלו אחי"כ כאילו לא קרה שום דבר.

כמו כן להיפוך לטוב שנתפעל בכל חיות הנפש עד שמקנא, כי הכניס עצמו באהבת ישראל עד שנעשה אחד, וכאילו החטא ממש בנפשו. ובוודאי לא היה מתוך כעס לבד, רק מגודל עוצם אהבה לבני ישראל, ונוגע עד הנפש, שאיך ישראל קדושים שנקראו בנים לדי' יתברך יהיו במצב שפלות וגרוע כזה, כמו שמר לאדם כשבנו סר מהדרך הישר ח"ו, אחד שבנו ירד מהדרך הוא לא שונא אותו אלא שזה כואב לו שירד מהדרך, וכמו קנאת בעל, לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע, שכל איש מישראל שמרגיש הרהור עבירה וכדומה, דהיינו חבל להתנתק מהקב"ה, כי קדש עצמך במותר לך, הוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה, מצווה מקרב אותך עבירה מרחק אותך, על ידי שיודע חיבת ישראל שגם הוא בתוכם, יתקצף ויתרגז מאוד איך יש לו חוצפה ועזות כזה נגד ד' יתברך, אדם בעצמו ירגיז יצר טוב על יצר הרע.

פנחס קיבל שתי שכרים, שכר ברית שלום, שכר ברית כהונת עולם, ברית שלום כי עשה קנאת ד' צבאות, ברית כהונת עולם שנכנס לתוך בני ישראל ולא היה נפרד מהם והצליח להכניס את הקנאה גם אצלם וגם אהבת ד' והיה מכפר על בני ישראל.

ופינחס זכה לכהונה בדין, על ידי שנקם, והוא דין שעשה ברשעים, וכל זה היה מתוך האהבה להשי"ת ולבני ישראל, וזה לא הגיע מעצמו אלא מאהבה. **ולכך זכה לבחינת השלימות בדין כנ"ל.** ר' אשר אמר שלימות הפגם, לכאורה אם זה שלימות הוא לא פגם, אלא אדם ברגע שרואה את הפגם של השני רואה שהוא בעצמו פגום, אי"כ איך יכול להיות שהוא לא פגום, אלא שזה אהבה ורצון שהקב"ה הכניס בנו, וזה הוא לא היה יכול לגלות אותו בלי הפגם שיש לו, וזה נקרא שלימות הפגם, על ידי הפגם אדם מגלה את השלימות שזה לא שלו אלא של הקב"ה.

שיעור ד'

יום ד' טז' תמוז

איתא בשפ"א (תרמ"ב) על המדרש שאמרו השבטים הראיתם בן פוטי כו'. ותימה, שחלילה לומר שלא הסכימו כל בני ישראל לנקום מזמרי ומדיניות. איך יתכן כזה דבר?

אלא ר' יוסל חזן שליט"א מביא בספרו בשם ר' אהרן גרינצוויג ע"ה שהקב"ה לא רצה שפנחס יסתובב בעצמו ויגיד איזה דבר גדול עשיתי בקנאות, א"כ לא רק שלא קיבל כבוד אלא קיבל ביזיונות בכל הרחובות על מה שעשה, ולא חלם שעשה משהו.

וי"ל דכתיב בקנאו את קנאתי בתוכם, פנחס כשעשה אותו הוא לא עשה אותו לבד אלא בתוך בני ישראל, **יש לפרש כי פינחס פעל קנאת ד' בלב כל איש ישראל**, כשפנחס ראה את הסיפור היה לו אהבה זרה וקנאה זרה, אלא במקום לגשם אותו ידע שהקב"ה רוצה אהבת ד' אהבת ישראל ואהבת התורה וקנאת ד' צבאות, ופעל בקנאת ד' צבאות להפוך את כולם שגם הם רצו להגיע לקנאת ד' צבאות, **ולכן היו כולם מוכנים לזה**, לפעמים אפשר לשבת בשיעור ושומעים דברים טובים, אבל מיד אח"כ כשהולכים שוכחים ממי שמעו את הדברים ואומרים את זה כאילו שזה החידוש שלי, אותו דבר בני ישראל בהתחלה היו כמו זמרי בן סלוא והיה באותו דרגה כמוהם, רק אח"כ פנחס השיב את חמתי בתוך בני ישראל, פעם אחד בתוך בני ישראל שהרגיש שהכוח שלו ללחום הוא מבני ישראל, ופעם שני בתוכם שהכניס את הכוח שקיבל מהם בחזרה לבני ישראל.

איתא **ביכהן פאר** צרור את המדינים והכיתם אותם. מתחיל בלשון יחיד ומסיים לשון רבים. אולם המדינים, היינו שמדינים וצוררים תמיד להקדושה, והיחיד בעם יכול להביא השנאה לתוך בני ישראל שישנאו אותם באמת, ועל ידי זה אח"כ יוכל הכלל לקיים והכיתם אותם כו'.

בשפ"א (בהעלותך תרמ"ה) איתא: כהנים בעבודתן שזה בחינת מעשה, **ולוים בדוכנם** שזה בחינת דיבור, **וישראל במעמדם** שזה בחינת מחשבה, אבל הבעיה הוא שאדם חושב שהוא זה שעושה ולא יודע בעצם שהוא לא עושה כלום.

ובכתבי חסידים איתא: וקדשתו, פירוש רש"י בעל כרחו. ראוי להבין, וכי שייך קדושה בעל כרחך שיהיה מוכרח להיות קדוש. אך ודאי קדושת כהנים תלוי בישראל, שהמה שלוחיהם של ישראל, כל מה שיש לכהנים הוא מצד ישראל, זה שאני אומר שיעור בבוקר כל יום זהו בזכותכם, וברגע שאני יודע שאני צריך להגיד שיעור אני כבר לא יכול לישון, וזהו בעל כרחו. וכפי מה שישראל מקדשים ומטהרים עצמם יש יותר קדושה בכהן העובד העבודה, וכמו שאיתא כהנים בעבודתם כו' וישראל במעמדן, היינו כשישראל מעמידין עצמן בטוב לפני השי"ת אז נתעלו כהנים בעבודתן, וזהו הפירוש וקדשתו בעל כרחו, שעל ידי קדושת ישראל נכנס קדושה בכהן.

בתולדות איתא על הפסוק הושיעה ד' כי גמר חסיד כי פתו אמונים מבני אדם. למה גמר חסיד, שאין לנו היום חסידים, אלא כי פתו אמונים מבני אדם היות שכל הכוח הוא מבני ישראל והם הפסיקו להאמין א"כ אין היום חסידים. וכן להיפוך למה פסו אמונים מבני אדם, אלא כי גמר חסיד שאין היום חסידים כמו שצריך להיות. דהיינו שתיהם צריכים להיות בעל כרחך.

בשפ"א (קרח תרמ"ד) איתא: בענין אות המטה של אהרן בתוך מטותם, לרמוז, כי על ידי התכללות בני ישראל, אז עבודת הכהן העובד ד' עושה פירות, וזה שכתוב בתוך מטותם. שבאמת פעולת הצדיק אינו בכוח עצמו, רק שמאסף כל חלקי עבודת הפרטים, ומוציא אותם מכוח אל הפעולה, כי הכל עובדים ד', אך לזכות לעשות פרי למעלה, לא כל אדם זוכה לכך. דהיינו הקהילה נותנת את הכוח לכהן שיוכל להוציא את הפעולה מכוח אל הפועל.

וזה שכתוב אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו, ומזקדקין דהוה ליה למימר פרי מעלליו יאכל, אך באמת כולם צריכים להחזיק טובה להצדיק, אבל אם אני הכוח למה אני צריך להחזיק טובה לצדיק, אלא כי הרבה אנשים יש להם תכניות לשם ולפה, אבל אדמו"ר מסטמר זצ"ל אמר בהתחלה כשהיה גר בארץ ישראל שם כולם נתנו לי עצות מה לעשות ואני הייתי מחלק כספים, כשבאתי לארה"ב אני התחלתי לתת עצות ואנשים התחילו לתת לי כסף, א"כ מה שהכהן נתן עצות זה היה מכוח בני ישראל, אבל כולם צריכין להחזיק טובה להצדיק, שהוא מוציא מעשיהם מכוח אל הפועל, שיזכו לאכול פרי מעלליהם, כנ"ל.

בכתבי חסידים איתא: לכאורה וכי משום שהרג את זמרי נתן לו את הכהונה, איך יש שייכות זה לזה. אמנם גם לכל העדה היה קשה מעשה דזמרי עס האט אללע פארדראסן, כמו שכתוב והמה בוכים פתח אוהל מועד, וכולם היו מוכנים לדבר זה רק שלא היו מוציאים מכוח אל הפועל, למעשה אף אחד לא היה שם, כשצריכים לעשות למעשה קשה מאוד, כשהיו צריכים לקפוץ לים כולם אמרו אני יקפוץ למעשה רק נחשון בן עמינדב הוא קפץ לתוך הים ועשה את העסק בפועל ממש, ובא פנחס והוציא מכוח אל הפועל, וכן הוא ענין הכהונה, דבאמת כל ישראל מוכנים להקריב קרבנות דער כהן האט גארנישט צוגעלייגט דאס זייניגע, רק דהכהן מוציא מכוח אל הפועל. וכן עתה בזמן הגלות מוכנים כל בני ישראל להקריב קרבנות, רק דצריך אחד שהוא משיח שיוציא מכוח אל הפועל.

{נחזור לשפ"א שהתחלנו}. וזה היה לבני ישראל שגם להם היה החשק והרצון לעשות קנאות, אבל למעשה פנחס עשה אותו בפועל מה שהם חשבו לעשות, ובגלל זה היו כמה אנשים שאמרו למה מגיע לו כ"כ הרבה גם אני הייתי עושה כן, אבל למעשה הוא עשה אותו בפועל ממש.

אבל למעשה יש הבדל בין מי שרצה לעשות לבין מי שעשה בפועל, ילד מגיע הביתה ואומר אבא הרבי היום רצה לתת לי מכות, שואל האבא מאיפה אתה יודע שהרבי רצה לתת לך מכות, אומר הילד כי הוא באמת הרביץ לי בסוף. בני ישראל רצו לעשות קנאות אבל פנחס עשה אותו בפועל ממש.

אכן הפסוק מעיד כי מעשה פנחס היה, וכאשר הבין משה רבינו ע"ה ואמר קריינא דאגרתא כו'. וז"ל של רש"י: וירא פנחס, ראה מעשה ונזכר הלכה, אמר לו למשה, מקובלני ממך הבעל ארמית קנאין פוגעין בו, אמר לו קריינא דאגרתא איהו ליהוי פרוונקא שליח, מיד ויקח רומח בידו וגו'. פנחס הבין מהחשק שיש לו שהוא השליח הנכון לעשות אותו. שראה כי הוא פעל זאת ההתעוררות אצל כל בני ישראל.

ר' אשר היה אומר למה באמת משה רבינו לא עשה את זה ולמה רק פנחס? אלא היה אומר משה רבינו היה לו מהלך אחר בעניין, זמרי בן סלוא אם הוא היה מגיע למשה רבינו הוא היה מלמד אותו לחיות גאט ולמשוך את החשק הלא טוב לדברים טובים, ושבע יפול צדיק וקם, ומשה היה מכניס לו את כל הדרך, אבל מי הגיע למשה, פנחס, א"כ החליט משה שאתה צריך להיות השליח, ברגע שמשה רבינו ראה שלמעשה הוא לא מגיע אלא פנחס מגיע החליט שאין כאן קשר לדרך וממילא תעשה מה שאתה מבין.

אני תמיד אומר שאני מוכן לעזור רק מי שמגיע לבקש עזרה ומי שלא מגיע אני לא יכול לעזור לו, הפסד כולו שלו, משה רבינו החליט לא להיכנס ולנסות להסביר לו מהלך בעניין, והאמת

הוא שאם אני צריך ללכת לשני ולהסביר לו מהלך זה גם לא יעזור לו שום דבר, הדרך הזה הוא מגיע ממצב של הכנעה, מה מים יורד ממקום גבוה למקום נמוך כך התורה מגיע רק במצב של הכנעה, אחד שמוכן לבוא ולשמוע אז אפשר להכניס לו מהלך, ואם הוא לא מוכן להגיע אז יש מעשה של פנחס.

ורמז לדבר, דכתיב השיב את חמתי, וכתיב התם ורבים השיב מעון, אליהו הנביא יש לו כוח גדול מאוד, כמו שהיה והשיב את חמתי יש לו כוח של ורבים השיב מעון. הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע שכתוב שהקב"ה אמר לאליהו הנביא שאתה צריך להגיע לכל ברית עד ביאת משיח. שאל אליהו ומה עושים כשהאבא לא ראוי לזה, או המוהל או הסנדק, או אפילו אחד מבני הקהל שמשתתפים אולי הם לא ראוי לזה? ענה הקב"ה בזכותך אני מוחל לכולם וככה אתה יכול להגיע לכל ברית.

משה רבינו לקח דרך ארוכה מאוד, עבד ארבעים שנה והכניס עוד נקודה בעבודה ועוד נקודה בעבודה, ואצל אליהו הנביא הוא יבוא קצת לפני ביאת משיח וכולם יעשה תשובה, ועל זה בכה רבי יש קונה עולמו בשעה אחת, אבל העיקר לעבוד לאט ובטוח.

פירוש, בקנאתו זאת התעורר קנאה ותשובה בלבבות כל בני ישראל כנ"ל. ולכן ניתן לו הכהונה, שהיא עבודת הכהן גדול לעורר במעשיו כל בני ישראל, להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, אומר האמרי נועם כשהיה אהרן הכהן מדליק את המנורה, היה מכניס כזה אור גדול שאף אחד לא היה יכול לישון מרוב אור שהיה. ועוד כתוב שכל אחד שהיה הולך לישון עם עבירה בלילה ביום היה קם נקי לגמרי. כל אחד יכול להגיד תורה, אבל כזה תורה שיהיה השפעה על אחרים, על זה צריכים מתנה גמורה מאת הקב"ה, ולכן כהנים הם שלוחי דידן, לקרב אותנו לאבינו שבשמים. **שהוא השליח לקרב קרבנם ועבודתם לד'.**

וכבר כתבנו כי זכה לכהונה בדין. כתוב מי הקדימני ואשלם, הקב"ה אמר שאני לא חייב לכם שום דבר, מי עשה לי כל דבר לפני שבראתי את העולם, וממילא בעצם אני לא צריך אף אחד, אבל כשאדם עושה מסירות נפש אז בעצם מבטל את עצמו לפני דלפני בריאת העולם, ומגיע למקום של בעלי תשובה ששם אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד שם, א"כ יש בעלי תשובה שנופלים לכאלו מקומות שפלים שכדאי שיחזרו בחזרה צריכים מסירות נפש גדול מאוד, אם זמרי בן סלוא היה קולט את זה גם הוא היה יכול להגיע למקום גבוה מאוד, פנחס זכה לכהונה בדין, כי היות שעשה מסירות נפש א"כ אין כאן מי הקדימני ואשלם כי הוא הגיע לפני דלפני עוד לפני בריאת העולם.

והכל היה מוכן, כי דור המדבר היה בחינת תורה, בחינת משה רבינו ע"ה, השפ"א אומר בכמה מקומות שאדם צריך לדעת בכל פעולה שעושה מתי יגיע מעשי למעשי אבותי, כל פעולה שעושה יש מישהו שכבר פתח לך את הדרך, כמו שאמרנו מהתפארת שלמה אחד שצריך לעבור יער, איך עוברים את זה, אלא הולכים לפי השבילים שיש, ומי עשה אותו, אלא לפני אלפי שנים מישהו עשה אותו ועל זה אנו ממשיכים והולכים הלאה, מי שעשה את השביל הזה מקבל שכר על כל מי שהולך בדרך הזה.

בהתחלה בני ישראל הלכו עם משה רבינו אח"כ הגיע יהושע והוא ניהל את בני ישראל, ומה ההבדל ביניהם, אלא משה רבינו הוא תורה שבכתב, והוא היה שושבינא דמלכא והוא הוריד את התורה מלמעלה ללמטה, ומאין עשה יש, אבל כשנכנסו לארץ ישראל התחיל מהלך חדש שכבר קיבלו נשמע ועכשיו התחיל נעשה, שזה למצוא את הקב"ה בכל דבר מה אני בורא אף אתה בורא, אני בראתי את העולם מאין ליש עכשיו אתם תעשו תכלית של הבריאה שזה מיש לאין.

התפקיד של משה רבינו היה לעשות מאין שזה נעלם ליש, התפקיד של יהושע היה לעשות מיש אין, פני משה כפני חמה הוא נתן את האור לכיוון למטה, אבל פני יהושע הוא כפני לבנה שהוא מחזיר את האור בחזרה להקב"ה לעשות מיש אין, אותו דבר אדם מקבל את האור במקום למשוך אותו כלפי מטה הוא צריך למשוך אותו כלפי מעלה, נכון שזה מגיע לו בצורה גשמיות אבל עבודה שלנו הוא להחזיר אותו בחזרה להקב"ה, ומאיפה יש לנו את הכוח הזה, אלא הקב"ה שם לנו מנהיג כמו יהושע שמושה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע, יהושע לא קיבל אלא המשיך הלאה מה שקיבל ממושה רבינו, ועבודה שלנו הוא להחזיר מה שקבלנו בחזרה להקב"ה.

ומאיפה משה רבינו קיבל את הכוח הזה להיות משפיע, אלא קיבל אותו מאהרן הכהן, ויאמר בי אדני שלח נא ביד תשלח, שהיה משה אומר, עד שלא עמדתי היה אהרן אחי מתנבא להם במצרים פ' שנה, הוא שכתב ואודע להם בארץ מצרים, ומנין שאהרן היה מתנבא, שכן הוא אומר ויבא איש האלקים אל עלי ויאמר אליו כה אמר ד' הנגלה נגליתי אל בית אביך בהיותם במצרים לבית פרעה, ובחור אותו מכל שבטי ישראל לי לכהן, אמר משה, עכשיו אכנס בתחומי של אחי ויהיה מיצר בשביל כך, לא היה מבקש לילך. כמו שמעיה ואבטליון שאמרו שכל הכוח של הכהן הוא בגלל בני ישראל.

מי עמד מאחורי משה אהרן, אלא והוכן להם אהרן הכהן שהיה עוד נביא קודם משה רבינו ע"ה. עכשיו לפני שנכנסים לארץ ישראל הוכן אהרן הכהן את אחיו משה רבינו, והוא היה צריך להכין את בני ישראל שיהיה ראוי להיכנס לארץ ישראל, כי אז מתחיל עבודה חדשה, וכמו כן עתה התחיל בחינת ארץ ישראל, בחינת תפלה וקרבנות, תפילה נקרא למשוך היש לאין, כל מה שאתה רואה צריכים להגיד על זה ואתה מושל בכל, הללי נפשי את ד', קרבנות זהו ג"כ לשרוף את הגשמיות ושיהיה הכל רוחניות. והוא התעוררות התחתונים.

בשפ"א (תרמ"ג) איתא: ועל זה כתיב עולת תמיד העשויה בהר סיני, יש עולת ויש העשויה, אחד נגד נעשה ואחד נגד נשמע דכתיב נעשה ונשמע, נשמע הוא הקבלה מעליונים לתחתונים, ונעשה הוא שבני ישראל קיבלו על עצמן להעלות כל העשיה והטבע לשורשו, וזה הכוח ניתן לבני ישראל בהר סיני להעלות כל הטבע לשורשו, יהודי יש לו כוח לקשר כל דבר להקב"ה, גוי אין לו את הכוח הזה. וזהו עבודת הקרבנות תמידין ומוספין, שהוא לקשר כל סדר הזמנים בשורשם. עבודת האדם לקשר כל דבר לשורש, תורה צוה לנו משה מורשה, משה רבינו הכניס לנו את הכוח הזה להחזיר כל דבר להקב"ה.

בשפ"א (תרל"ט) איתא: דיש לחם מן השמים ומן הארץ, והיא בחינת תורה שבכתב ושבועל פה. ומשה רבינו ע"ה הוריד התורה מן השמים לארץ והמן, דכתיב הנני ממטיר לחם מן השמים כו'. ורצה משה רבינו ע"ה להשאיר זאת גם אחריו. אבל הקב"ה אמר למשה רבינו שעד עכשיו היה עבודה אחד ומעכשיו מתחיל משהו אחר. אבל באמת התחיל עתה בחינת לחם מן הארץ, היינו התקרבות מצד התחתונים לשמים, היינו צוה את בני עלי, והוא בחינת הקרבנות, עד עכשיו היה מהלך שלך, אבל מעכשיו מתחיל משהו אחר, וממילא משה רבינו התחיל לעשות תפילות, והוא שלימד אותנו לעשות עבודה מלמטה ללמעלה.

כמו שאהרן הכין את משה רבינו שיוכל לתת לבני ישראל מלמעלה ללמטה, א"כ מי יכין את יהושע שיוכל לעשות עבודה מלמטה ללמעלה, וע"ז ולכן הקדים כהונת פינחס קודם התמנות יהושע על בני ישראל. כל הכוח של יהושע התחיל על ידי פינחס, כי משה רבינו לא היה יכול לעשות אותו, כי המהלך שלו היה להכניס כזה אהבה ויראה באדם עד שהוא בעצמו בורח משם, אבל פינחס התחיל מהלך חדש מלמטה ללמעלה.

הרה"ק מראזלא זי"ע היה חתן הרה"ק העטרת צבי מזידיטשוב זי"ע, כשנסתלק העטרת צבי המשיך באדמורת אחיו הרה"ק רבי משה מסאמבור זי"ע אביו של הרה"ק מראזלא זי"ע, ואח"כ היה הרבי הרה"ק רבי בעריש זי"ע אביו של הרה"ק הזידיטשובער רבי, ואח"כ נהיה רבי הראזלא רב זי"ע, ולפני שהתחיל באדמורת אמר איך אני יכול לשבת על כזה כיסא שישב עליו דו שווער דו רבי, העטרת צבי, דו טאטע דו רבי, הרה"ק רבי משה, דו פעטער דו רבי, הרה"ק רבי בעריש, אבל אמר טבין חמשין דעבדין ממאתן דלא עבדין.

כתוב מי שיש לו מאתיים זוז בידו הוא כבר לא יכול לקחת מהקופה של עניים, אבל זה רק מי שיש לו מאתיים זוז שלא נושא ונותן מהם, אבל אם יש לו חמישים זוז שנושא ונותן מהם זה שווה כמו מאתיים, א"כ נכון שהם היו כאלו אנשים גדולים והיו בחינת מאתיים ואני רק בחינת חמישים, אבל טבין חמשין דעבדין ממאתן דלא עבדין, אני חמשין אבל אני עבדין אני נמצא כאן בעולם הזה והם כבר לא נמצאים כאן.

ולפי הנ"ל נראה לומר מאיפה יש לנו את הכוח להמשיך הלאה, ממאתן הכוח מגיע להאבות הקדושים, הכוח של יהושע בא מפנחס, ופנחס מאהרן והוא ממשה, וכן הלאה כל אחד.

וזהו ענין פרשת תמידין ומוספין שנאמרו כאן. הרה"ח רבי חיים ראזין שליט"א סיפר לי, שפעם אחד כשהיה בשוויץ פגש הרה"ק מבעלזא זי"ע ואמר לו פינחס און דער פרעמד האט אסאך מער כבוד ווי אין דערהיים. כי בדרך כלל הפרשה הזה קוראים בשלוש רגלים, וכשאדם בבית הכוונה פרשת פנחס כשקוראים אותו הוא בתחילת השלוש שבועות, משא"כ בשלוש רגלים כשהוא לא בבית יש לו הרבה יותר כבוד משהוא בבית.

שהוא בחינת התקשרות כל המעשים אליו יתברך, לכן התיקון גם בזמן, וצריכים להעלות לא רק אנשים ולא רק המקום אלא גם הזמן, כי בחינת תורה שבכתב למעלה מן הזמן. וכתוב העשויה בהר סיני, דאמרו נעשה ונשמע, ודור המדבר היה בחינת נשמע, ועתה התחיל בחינת נעשה.

ורצה הקב"ה שעל ידי משה רבינו ע"ה יהיה חיבור בחינת תורה ותפילה, אהרן הכהן הכין את משה רבינו ומשה רבינו הכין את יהושע, כענין מאמר חז"ל עד שאתה מצוני על בני, צוה בני עלי כנ"ל. מה אני בורא אף אתה בורא. אמרתי שר' אשר היה מאוד מקפיד על לכלוך, ותמיד היה מדבר על זה הרבה, ובעצם זה קשור לאחריות, אתה רואה זבל או כוס על הרצפה בבית המדרש תרים את זה אל תתעלם מזה.

מספר לי אברך שיום אחד בבוקר כשחזר מהבית המדרש, ראה שהשכן שלו לא רצה להטריח את עצמו לרדת עם הזבל ולשום אותו בפת, אלא שם אותו ליד הכניסה של הבנין. ואז עלה לו הדם בראש, מה זה אומרת, איפה החינוך, והחליט לקחת את הזבל ולחפש של מי זה, ולסדר אותו, ואח"כ זרק את זה לזבל. אבל שניה אח"כ אמר לעצמו אבל הרבי שצריכים ליישם את הדבר הזה, והחליט למי מדברים כאן, הלא זה הזבל שלי ולא שלו, וירד למטה וניגב מה שעשה, ושמע שבעצם זה הזבל שלי.

שבחינת משה רבינו ע"ה היתה המשכת רצון מלמעלה למטה, ועתה התחיל השתוקקות מתחתונים למעלה וכנ"ל.

שיעור ה'

יום ה' יז' תמוז

איתא בשפ"א (תרמ"ה) בפסוק הנני נותן לו את בריתי שלום, ובמדרש גדול השלום שניתן לפינחס כו'. לכאורה מהו הכוונה בלשון נותן לו, ומה מונח בזה?

אלא פירוש השלימות הוא גמר המכוון, כל הישיבות מדברים משלימות, כל בעלי מוסר מדברים משלימות, השפ"א ג"כ מדבר משלימות אבל באופן אחר, ר' אשר היה אומר על זה שלימות הפגם, דהיינו ככל שאתה רואה פגם שלך או מבחוץ אז אתה מגיע על ידי זה לשלימות, דהיינו אתה בעצם לא יכול לעשות שום דבר, ואם אתה כן עושה הקב"ה עושה, רגע לפני לא ידעתי אם יהיה שיעור או לא, ועכשיו שיש אני יודע שהקב"ה נמצא כאן, ואז אני משתמש עם הפגם להגיע לשלימות שלי, שזה אמור שאני רואה שאני לא מסוגל בעצמי לשום דבר וכל דבר הקב"ה חייב להביא לי.

ואיך אדם מגיע לזה? אלא דווקא מחטאתי נגדי תמיד ומכאובי נגדי תמיד ואז מגיעים לשויתי ד' לנגדי תמיד, לפעמים אדם לא שומע את זה בכוח חייבים להביא לו את זה בפועל, או שאתה רואה את זה או שזה יקרה אצלך, העיקר הוא להפנים אותו בסוף.

בשנה אחד בשבת טבריה דברנו על רבי אלעזר בן דרדיא, שלא קיבלו את התשובה שלו, והלך וישב בין שתי הרים וגבעות, ואמר להם תבקש רחמים עלי, והם ענו עד שאנחנו מבקשים רחמים נבקש על עצמינו, אח"כ אמר לשמים וארץ תבקש רחמים עלי, וענו עד שאנחנו מבקשים רחמים נבקש על עצמינו, והלך לחמה ולבנה, וגם הם ענו שקודם יבקשו על עצמם, והלך לכוכבים ומזלות, וגם הם ענו שקודם יבקשו על עצמם, ואז אמר אין הדבר תלוי אלא בי, והניח ראשו בין ברכיו עד שיצאה נשמתו. יצא בת קול ואמר שהוא מזומן לחיי עולם הבא. בכה רבי ואמר יש קונה עולמו בשעה אחת.

דהיינו הוא חיפש בהתחלה להאשים את כולם, קודם את האבות הקדושים, ואח"כ שמים וארץ שהם המנהיגים שלו, ואח"כ ניסה להאשים את ילדיו ואת מקום עבודה ואת מי לא, עד שהחליט שאין להאשים אף אחד. כתוב כשנחרב הבית המקדש באותו יום הירח לא יצא והקב"ה נתן לו מכות של אש, דהיינו ברגע שאתה חושב שאתה יכול משהו מיד אתה מקבל מכות על זה, כל זמן שאדם לא מחובר לעצמו, השאלה האם המצב מושך אותו למטה או שהוא מושך אותו כלפי מעלה, וברגע שכולם אמרו לו שאין להאשים אף אחד, והוא הגיע עם תיקים מסודרים בדיוק מה שעשה והכל מפורט, יכול להיות שאתה צודק אבל ככה לא עושים תשובה.

כי תשובה נקרא לחזור למקור שלך, ברגע שאדם חושב שהוא יש אין איפה להחזיר, כי ברגע שמשאיר משהו לעצמו הוא לא יכול להיות כתינוק שנולד דמי, כי תינוק שנולד דמי נקרא שאדם מבטל את עצמו לגמרי להקב"ה, וכמו הגרעין שרק על ידי שנרקב לגמרי אז יוצא חדש, אותו דבר שאין הדבר תלוי אלא בי אל תחפש לך אשמים בדבר, והניח ראשו בין ברכיו שזה כמו ילד קטן שראשו בין ברכיו דהיינו ברגע שביטל את עצמו לגמרי להקב"ה אז יצאה נשמתו בתשובה, ויתכן שיצאה נשמתו כי הוא קיבל אותו בכזה בהירות שלא היה מסוגל להיות כאן בעולם הזה יותר.

אבל אדם צריך תמיד לחזור לשורש שלו ולמקור שלו, ואז מגיעים לשלימות, קונה עולמו בשעה אחת נקרא שהגיע לשלימות שלו לראות שאין הדבר תלוי אלא בי, דהיינו שבראו אותי בשביל מטרה אחד לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, עם זו יצרת לי תהילתי יספרו, אתם

עדי, הקב"ה ברא אותנו שאנחנו אומרים עדות, ואיך אפשר להגיד עדות, אלא אם אי אפשר להזימו אינו עדות, דהיינו זה שהיצר הרע מושך אותנו כל יום למשהו אחר ואנחנו חוזרים להקב"ה זהו עדות שאפשר להזימו, א"כ זהו עדות, א"כ לא צריכים להיבהל שהיצר הרע מושך אותו כי רק ככה זה עדות, אבל עדות שאי אפשר להזימו הוא לא עדות.

להיות האדם בא למקום המיוחד לו, אדם מקבל את השפעות לפי הוא בעצמו, כל התשובות נמצא אצל האדם בעצמו, אפילו שאדם נמצא במדרגה הכי שפלה תמיד הוא יכול לחזור בתשובה, באדם נמצא נשמה גבוה מאוד חלק אלקי ממעל, ואדם שמתחבר עם עצמו שם זה עוז וחדווה במקומו וד' עוז לעמו יתן ד' יברך את עמו בשלום, אתה יכול להיות במקום אחד אבל אם אתה מחובר לעצמך ולנשמה שלך אז יש קונה עולמו בשעה אחת, וזהו עבודת האדם בעולמו, אדם שלא מגיע לזה הוא כי הוא חושב שדברים אחרים יכולים לעזור לו לצאת מכל הבעיות שלו, וברגע ששומע שרק אני יחידי אז הוא מקבל כאלו רחמים כמו ברחם אמו שמתחדש לגמרי בלי שום פגם ועון כלל.

ונודע לו עיקר המכוון שעל זה נברא. וזהו השלימות האדם אינו יכול למצוא רק בעזר עליון, השלימות אי אפשר לראות רק ע"י עזר עליון, שאז הקב"ה מראה לך את השפל שלך ואז אדם מגיע לראות שגם מיעט נקודות אמונתו בו יתברך ג"כ מאתו יתברך, דהיינו יש שתי מחשבות, מחשבה ראשונה אדם רואה את השפל שלו, אבל אדם שמתחיל אז בשפל שלו להאשים את כל העולם אז לא מגיע לאף מקום אח"כ, א"כ אדם צריך להכיר שהקב"ה נתן לו את השפל בשביל שתראה את זה ולא בשביל לשבור אותך או שתתחיל להאשים אחרים, ואז למה אני לא עכשיו בשפל, אלא מבשרי אחזה אלקי, ואז אני מגיע להקב"ה. דהיינו הקב"ה מביא את הדרך להגיע שזה השפל וגם השפל הקב"ה מביא לי.

והוא בחינת שבת שנקראת שלום, בכוח הנשמה יתירה שמתדבק האדם לשורשו ומקומו, לכן נקרא יום מנוחה ושמחה. כל זמן שאדם עוד נמצא בגוף אי אפשר להגיע לשבת, ותמיד הוא ימשוך אותו לכל הכיוונים, ורק בשבת אז אפשר להגיע לפנימיות כי שבת זהו נשמה, אדם שלא חי עם הקב"ה אז כל הזמן יש לו ספיקות כן לא אפשר, וברגע שאדם חי עם הקב"ה שם זה מנוחת הנפש ושלווה לא ברעש ד', כל זמן שהוא עוד לא עם הקב"ה הוא נמצא ברעש, וזהו בחינת שבת שזהו שלווה הנפש. כי עיקר המנוחה מה ששב אל מקומו ושורשו. מה היה העולם חסר, שבת, בא שבת בא מנוחה, מנוחה נקרא שעכשיו אפשר להתחבר לאין שלי ושם המנוחה, שבת נותן לאדם כוח להגיע למנוחה.

אותו דבר היה עם פנחס שהיה כאן מצב של שפל מאוד גדול עם זמרי בן סלוא, אבל זה בעצם מביא את האדם להגיע לשפל שלו, כי בעצם מה בוער לי עכשיו, אלא שזה הקב"ה שמתעורר אצלי להראות לי שהוא נמצא.

בשפ"א (מסעי תרמ"ה) איתא: ובני ישראל בארץ ישראל ובמקדש הרגישו הקדושה, ונתדבקו כל אחד בשורש השייך לו, היום זה שבעה עשר בתמוז, שהיום פרצו את החומה, והכוונה הוא שהתחילו לחפש תירוצים בחוץ, כל זמן שהקב"ה הוא החומה אני חומה אז אפשר למצוא את הקב"ה בכל מקום, וברגע שלו אז זהו תחילת החורבן כי אז אדם מתחיל לברוח לכל מיני מקומות ומחפש כל מיני פרצות, ואז הוא מאבד את מיוחד שלו.

וזהו עיקר השמחה שהיה בירושלים משוש כל הארץ, מי שהגיע לירושלים היה בשמחה, למה, אלא שאז הגיע למצב להיות שמח בחלקו, כי ברגע שאדם עסוק שלי אין ולו יש או הפוך אז אי אפשר להיות בשמחה, כל זמן שאדם עוד לא מגיע לזה ועוד נקרע אין אצלו עדיין שום שמחה, בירושלים יש שם מקום במקדש ושיא הקדושה אז אפשר להגיע לשמחה, כמו שמח בחלקו, שכשכל אחד מכיר מקומו ושורשו זה מביא שמחה. בשפ"א (כי תבוא תרל"ח)

איתא: ועיקר השמחה היא באדם כשכל מעשיו דבקים בשורשן, ואז אדם מגיע למצב של עוז וחדווה במקומו, והעמדת כל דבר על מקומו מביא שמחה. כי ברגע שאדם מגיע לשורש שלו הוא בשמחה, וכל זמן שאדם עוד לא שם הוא לא בשמחה.

{נחזור לשפ"א שהתחלנו}. אך איתא יש קונה עולמו בשעה אחת. פירוש, כדאיתא כל אדם יש לו עולם בפני עצמו, כל אחד יש לו את עבודה שלו, ואף אחד אחר לא יעשה את זה בשבילך, ואם היה עוד מישהו שיעשה את זה אתה לא הייתי כאן, ואם אתה כאן סימן שזה עובדתך. איתא במדרש: וכי רואה אדם לחבירו לעולם הבא, לא כל צדיק וצדיק הוה ליה עולם בעצמו, שנאמר כי הולך האדם אל בית עולמו, עולמים אין כתיב אלא עולמו. כי כל אחד הולך לעולם שלו הפרטי ואין אחד לא יכול לקחת את זה, וברגע שאדם עסוק עם השני אז אבדתי כיוון, וברגע שאדם חי עם עצמו הוא יכול לחיות עם כולם, וברגע שהוא עסוק עם כולם הוא לא מסתדר עם אף אחד.

מסופר על הרה"ק רבי יצחק מווארקא זי"ע שכידוע סבל הרבה עגמת נפש מאשתו שהיא עשתה לו הרבה דברים אבל הוא שתק כל הזמן, פתאום יום אחד שם לב שגם בני ביתו סובלים ממנה, ואמר ממילא אני שותק אבל הם אני צריך לדאוג להם שלא יתחילו אתה, ממילא הצער שלו אני יכול עוד למחול אבל כאן זה הרי הצער של בני ישראל.

והחליט ללכת להרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע לשאול אותו מה לעשות, ואמר לו למה אתה אומר לי את זה תגידי את זה לעצמך, ואמר שהבעש"ט הק' אמר אם אתה פוגם בחינת מעשה אז נגרם לך צער מהבהמה ומעבדיך, אדם שפוגם בדיבור יש לו צער מאשתו, אדם שפוגם במחשבה יש לו צער מילדיו, אבל אדם שזוכה לתקן גם המחשבה וגם הדיבור וגם המעשה אז הכל הופך לו לטובה, דהיינו למה אתה מספר לי את זה תספר את זה לעצמך. דהיינו הכי קל להגיד שמישהו אשם בזה.

אבל אין הדבר תלוי אלא בי, דהיינו ככל שההתנגדות יותר קרובה אזי הצער יותר גדול, אדם שנמצא במקום ומרגיש שלא מתייחסים עליו יפה, אם זה בעבודה או בבית המדרש או בחברה, תמיד תיידע שזה תלוי בך, אם אתה תדבר יפה כולם יאהבו אותך ותהיה מקובל, אם אתה חושב נכון אתה תראה שכולם חושבים נכון, מעשיך יקרבוך מעשיך ירחקוך, דהיינו אי אפשר לשנות אף אחד אבל אם אתה תשנה את עצמך אז תשנה את כולם מסביב.

על פי מה שכתב מו"ז ז"ל שהעולם נקרא על שם ההעלם, עיין שם פרשת שלח, לזה כל אדם יש לו איזה העלם והתנגדות שצריך לתקן בעולם. ואיך אפשר לדעת מה עלי לתקן, אלא לפי ההתנגדות שיש לי אני יכול לדעת מה עלי לתקן, איפה שכואב לך סימן ששם הכאב. ואמת שורש הטעם, על ידי שיש לו ענין מיוחד באמת בעולם הבא גם כן, דהיינו הכאב שיש לך כאן בעולם הוא קשור לנפש שלך, ר' אשר היה אומר כל דבר זה מלחמה לעבור מגוף לנפש, ברגע שאדם מזהה שעבודה אצלו, אז הפכתי את המציאות לסיבה אז אין שום סיבה למה שהסיבה הזאת תהיה עדיין, אבל כל זמן שאתה עסוק עם כולם חוץ מעצמך אז אתה חי במציאות ואז הכאב נמצא ולא מתעלם, א"כ כל כאב שיש כאן הוא לא יותר מלק מהכאב שיש לו להקב"ה ממני, א"כ רבי אלעזר בן דרדיא הלך לחפש את הכאב ולהאשים אנשים אחרים, וכן פנחס בעצם גם הלך לכיוון אחר אבל ביקש מהקב"ה שיעזור לו למשוך את זה כלפי מעלה ואמר השיב את חמתי.

ממילא יש לו גם כן הסתר והעלם המכוון לו, כל כאב שיש לך כאן הוא במקורו מכאב של למעלה, א"כ גם ההסתר שיש לך הוא במכוון במקום שאתה צריך לתקן אותו, כמו הבעש"ט הק' שראה פעם אחד מישהו שמחלל שבת, הכי קל להגיד שהוא מחלל שבת, אבל הבעש"ט הק' אמר לעצמו הרי כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו א"כ סימן שיש אצלי חילול שבת,

וחיפש עד שמצא שפעם אחד ראה שמבזים תלמיד חכם שהוא בחינת שבת ושחק, א"כ אני בעצמי מחלל שבת. א"כ כל כאב שאתה רואה בחוץ תיידע לך שזה בא ממך מעצמך, וזה לא בא להעניש אותך אלא להגיד לך לראות את השפל שלך, ואז אפשר להגיע לראות את הקב"ה, ודרך אחר אין להגיע להקב"ה.

וכפי תיקון ההעלם, כמה שאתה רואה שהקב"ה מסתתר, **זוכה לאור הגנוז כפי ערכו, וזה מלחמות האדם כל ימיו בעולם הזה**. לא להאשים אחרים, אלא הפוך תהיה עסוק שאין כזה דבר משהו שלא שייך אליך, בשבילי נברא העולם וכל מאורעות העולם וכל מה שאתה רואה הכל שייך אלי. **הבעש"ט** אומר שכתוב ויגרש את האדם מגן עדן, לכאורה מי גרש את האדם הראשון מגן עדן? אלא כתוב **בתרגום יונתן בן עוזיאל** שאדם הראשון נהיה טרוד, ואדם כזה לא יכול להיות בגן עדן, לא צריכים לחכות להגיע לגן עדן שם למעלה, אלא איפה שהקב"ה נמצא הוא טוב מאוד וגן עדן, רק השאלה מה אתה עושה עם זה, ואם חסר לך דברים סימן שיש לך טרדות, א"כ להיות בגן עדן ולא להיות בגן עדן, תלוי באדם בעצמו.

כתוב וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאוד, בעצם הכל מהקב"ה הוא טוב מאוד, אלא אדם שמשנה את ההסתכלות שלו ואתה רואה מישהו שיותר מאושר ממך, אז ובחזרת בחיים, אלא אומר **המהר"ל** ראה נתתי לפניך את החיים ואת המוות את הטוב ואת הרע, ככל שאתה מסתכל עליך על הנקודה טובה שזה חי שזה הקב"ה ואתה מבטל את עצמך שם ואתה מחפש דברים חיובים אז אתה הופך את כל הסביבה שלך לטובה. ולהגיע לזה זהו מלחמות האדם כל ימיו בעולם הזה.

ואיתא מחלוקת לשם שמים סופה להתקיים, ואיתא כניסיה לשם שמים סופה להתקיים. והם בחינת ימי המעשה, שיהיה המלחמה לשם שמים, ובשבת נקרא כנסיה, וצריך להיות גם כן לשם שמים. הרמב"ן אומר מהו כוונת לשם שמים, אלא שם מים, כמו מים שיוורד ממקום גבוה למקום נמוך תמיד הוא יחזור בחזרה מאותו מקום שירד לפני זה, וזה חוק כלים שלובים, אותו דבר הקב"ה נתן לנו החיות עד כאן למטה ואנחנו צריכים להחזיר את זה בחזרה להקב"ה, להכיר שכל דבר בא מלמעלה, ואז אני מגיע לרגיעות, אבל כל זמן שאני עסוק בלהאשים את כולם ואת המרשתיים ואת הילדים אז לא גומרים אף פעם.

אותו דבר אדם הראשון ברגע שנכנס לטרדות יצא לבד מגן עדן. מסופר על הרה"ק מבעלזא זי"ע כשברח מהשואה פתאום עצר את הרכב ויצא משם לנוח כמה דקות, והגבאים לא ידעו מה לעשות, והתיישב על אבן למשך עשר דקות, וזה היה אצלם כמו כמה שעות כי כל רגע היה סכנה גדולה. אחרי שנים שאלו אותו למה עשה את זה, ואמר שהרגשתי באמצע הבריחה שאני מאבד את המוח שלי, ואז אני יכול לאבד את המנוחה שלי ואת הקשר בורא ואז יצאתי מגן עדן, ממילא התיישבתי למשך עשר דקות ואז חזר לי המוח ועכשיו אפשר להמשיך הלאה.

ופנחס על ידי מסירות נפש תיקן כרגע כל עולמו ובא אל השלימות. בשפ"א (אמור תרמ"ג) איתא: **במצות ונקדשתי בתוך בני ישראל, מסור עצמך וקדש שמי, ובכל מקום אמרינו וחי בהם ולא שימות, משמע שבמצוה זו של מסירות נפש לקדש שמו יתברך, יכול אדם לתקן כל מה שנברא בעבורו, ועל זה אמרו יש קונה עולמו בשעה אחת. ובאמת על ידי מסירות נפש באין לשורש האחדות, שנותן כל חייו בעבור קדושת שמו יתברך, אנשים מנסים לתפוס אותי לכל מיני כיוונים ועבודה שלנו הוא להילחם ולא לתת להם.**

ונקרא שעה אחת, כי שעה היא רצון, ועל ידי ביטול כל הרצונות בפועל ממש בא למקומו ושורשו. איך אדם מגיע לשורשו, על ידי שעה שזה רצון, ואז אפשר לקנות עולמו בשעה אחת, אדם יש לו כל מיני רצונות, ועבודה שלו הוא לרכז אותם שיהיה לו רצון אחד, להגיע להקב"ה, וזה היה פנחס להתמקד בדבר אחד קנאת ד' צבאות, ואם הוא מוצא את הקב"ה שם הרי

טוב, ואם לא צריכים מיד להתנתק משם, והקב"ה הכניס אצלו את הקנאה לכפר על בני ישראל.

ובמדרש בדין הוא שיטול שכרו, וכתוב מי הקדימני ואשלם כו', זולת על ידי מסירות נפש יכולין לזכות על פי דין. ומבאר במקום אחר, כגון מי שמוסר נפשו על קדושת השם, דאלה המצות אשר יעשה האדם וחי בהם כתיב ולא שימות בהם, ואם כן זה שנכנס עם הקב"ה לפני משורת הדין, בוודאי גם שכרו מצד הדין, דלא הקדימו הקב"ה בשום שכר, ומפני שפנחס מבואר מעניינו שמסר עצמו על קדושת השם, בא לו גם כן שכרו מצד הדין.

בשפ"א (לך לך תרמ"ו) איתא: שביכולת החסיד לזכות במעשיו לחסד עליון, וזה החילוק, כי עולם חסד יבנה, והוא חסד חינוך, ואחר כך בא אברהם אבינו ע"ה ונעשה כלי לקבל החסד, ונקרא חסיד, וכביכול בעל כרחך מתעורר מדת החסד בשבילו. ובוודאי בשכל אנושי אי אפשר לעשות כן, רק במסירות הנפש שהיה לאברהם אבינו ע"ה, וכתוב מי הקדימני ואשלם, ומי שמוסר נפשו שייך בזה כביכול להקדים בחסידותו, שיזכה במעשיו למידת החסד.

וזה היה רבי אלעזר בן דרדיא שנתן ראשו בין ברכיו וביטל את עצמו לגמרי, ר' אשר אמר על זה כגמל עלי אמו ושם יש את כל השמחה והמקור של הרצון ואין שום דבר רק למצוא את האימא, וזה ע"י שחסר לך אז מגיע לראות שיש הקב"ה בעולם.